

Generálna skúška EČ MS 2007

**Záverečná správa zo štatistického spracovania testu
z maďarského jazyka a literatúry
úroveň B**

PaedDr. Janka KURAJOVÁ STOPKOVÁ

ŠPÚ Bratislava 2007

OBSAH

ÚVOD	4
1 TESTOVANÍ ŽIACI	5
2 VÝSLEDKY	7
2.1 Všeobecné výsledky	7
2.2 Analýza rozdielov vo výsledkoch	10
2.2.1 Rozdiely podľa typu školy	10
2.2.2 Rozdiely podľa kraja	12
2.2.3 Rozdiely podľa zriaďovateľa	13
2.2.4 Rozdiely podľa pohlavia	14
2.2.5 Rozdiely podľa známky	15
3 POLOŽKOVÁ ANALÝZA	18
3.1 Porovnanie variantov testu MJ07B	18
3.2 Obtiažnosť testových položiek	20
3.3 Reliabilita a medzipoložková korelácia	26
3.4 Kľúče a distraktory	29
3.5 Citlivosť	36
3.6 Distribúcia úspešnosti a citlivosť	38
3.7 Neriešenosť	49
3.8 Súhrnné charakteristiky položiek	53
ZÁVER	59
PRÍLOHA	60
Príloha A Prepojenie variantov testu	60
Príloha B Kľúč správnych odpovedí pre položky s výberom odpovede	61
Príloha C Test MJ07B variant 3279	63

Vysvetlivky

GS	–	generálna skúška
MS	–	maturitná skúška
EČ	–	externá časť (maturitnej skúšky)
GYM	–	gymnázia
SOŠ	–	stredné odborné školy
ZSŠ	–	združené stredné školy
SOU	–	stredné odborné učilištia
N	–	veľkosť štatistického súboru, počet žiakov
BA	–	Bratislavský kraj
TT	–	Trnavský kraj
TN	–	Trenčiansky kraj
NR	–	Nitriansky kraj
ZA	–	Žilinský kraj
BB	–	Banskobystrický kraj
PO	–	Prešovský kraj
KE	–	Košický kraj
Typ školy 1	–	členenie škôl na dve skupiny: gymnázia a ostatné
Typ školy 2	–	členenie škôl na gymnázia, stredné odborné školy, združené stredné školy, stredné odborné učilištia
Sig.	–	obojstranná signifikancia, štatistická významnosť
MJ07B	–	označenie testu z maďarského jazyka a literatúry úroveň B
P.Bis.	–	Point Biserial, parameter medzipoložkovej korelácie
r	–	korelačný koeficient, koeficient vecnej signifikancie
položka (testová)	–	příklad, úloha, otázka v teste určená na riešenie a hodnotená (0, 1) v hrubom skóre

Úvod

Dňa 4. apríla 2007 sa konala generálna skúška z vyučovacieho jazyka – maďarský jazyk a literatúra (obe úrovne).

Cieľom generálnej skúšky (GS) je overiť kvalitu meracích nástrojov – testov, ktoré v budúcnosti budú administrované v rámci externej časti maturitnej skúšky a prostredníctvom nich sa budú objektívne porovnávať výsledky žiakov z celého Slovenska.

K vypracovaným záverečným správam zo štatistického spracovania testov v rámci GS je vytvorená *Príručka*, ktorá obsahuje:

- charakteristiku výskumných metód
- opis metód štatistického spracovania dát
- charakteristiku kontrolných procedúr pri štatistickom spracovaní
- vysvetlenie základných odborných pojmov

Po prezentovaní výsledkov z vyučovacieho jazyka – maďarský jazyk a literatúra (úroveň B) sme v prílohe uviedli znenie zástupného variantu testu. Odkazy na číslovanie položiek v ďalšom teste sa viažu k tomuto variantu.

Informácie, ktoré správa prináša, sú určené tvorcom testových položiek, zostavovateľom testu a didaktikom predmetu maďarský jazyk a literatúra. Závery a odporúčania, vyplývajúce zo štatistických zistení, sú smerované ku skvalitneniu tvorby meracích nástrojov. Prinášajú možnosti ďalších postupov pri tvorbe a overovaní meracích nástrojov, návrhy na možné spracovanie výsledkov v nasledujúcich testovaniach.

Z uvedených výsledkov môžu podnetné informácie pre školskú prax načerpať aj učitelia. Veríme, že zistenia budú podnetné a pozitívne ovplyvnia tvorbu maturitných testov.

1 TESTOVANÍ ŽIACI

Test z maďarského jazyka a literatúry základná úroveň B písalo 2131 žiakov zo 66 škôl v Slovenskej republike. Test sa v roku 2007 administroval po prvýkrát.

Do testovania sa zapojilo najviac maturantov zo stredných odborných škôl (858 žiakov z 23 škôl).

V nasledujúcich tabuľkách uvádzame počty žiakov a škôl zapojených do testovania. Počty uvádzame triedené podľa kraja, zriaďovateľa školy, typu školy, pohlavia žiaka a variantov.

1. tabuľka Počet škôl a žiakov podľa kraja

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Kraj	BA	3	4,5%	82	3,8%
	TT	17	25,8%	766	35,9%
	NR	24	36,4%	769	36,1%
	BB	10	15,2%	190	8,9%
	KE	12	18,2%	324	15,2%
	Spolu	66	100,0%	2131	100,0%

2. tabuľka Počet škôl a žiakov podľa zriaďovateľa

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Zriaďovateľ	Státne školy	53	80,3%	1731	81,2%
	Súkromné školy	10	15,2%	354	16,6%
	Cirkevné školy	3	4,5%	46	2,2%
	Spolu	66	100,0%	2131	100,0%

3. tabuľka Počet škôl a žiakov podľa typu školy

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Typ školy	GYM	22	33,3%	547	25,7%
	SOŠ	23	34,8%	858	40,3%
	ZŠŠ	8	12,1%	414	19,4%
	SOU	13	19,7%	312	14,6%
	Spolu	66	100,0%	2131	100,0%

4. tabuľka Počet žiakov podľa pohlavia

		počet	%
Pohlavie	chlapci	1110	52,1%
	dievčatá	1021	47,9%
	Spolu	2131	100,0%

5. tabuľka Počet žiakov podľa variantov

		počet	%
Variant	3279	1050	49,3%
	3287	1081	50,7%
	Spolu	2131	100,0%

Varianty boli rovnomerne rozdelené v testovanej populácii žiakov. Variant 3279 písalo 49,3 % žiakov a variant 3287 písalo 50,7 % žiakov.

Medzi testovanými žiakmi prevažovali žiaci stredných odborných škôl (40,3 %). Tento test si zvolilo viac chlapcov (52,1 %) ako dievčat (47,9 %). Prevažovali žiaci z Nitrianskeho kraja (36,1 %). 81,2 % žiakov bolo zo škôl, ktorých zriaďovateľom bol štát.

2 Výsledky

2.1 Všeobecné výsledky

V roku 2007 sa v teste z maďarského jazyka a literatúry základná úroveň B neupravovalo bodovanie v žiadnej z testových položiek. Výsledné psychometrické charakteristiky testu sú zhodné s prvotnými vypočítanými psychometrickými charakteristikami.

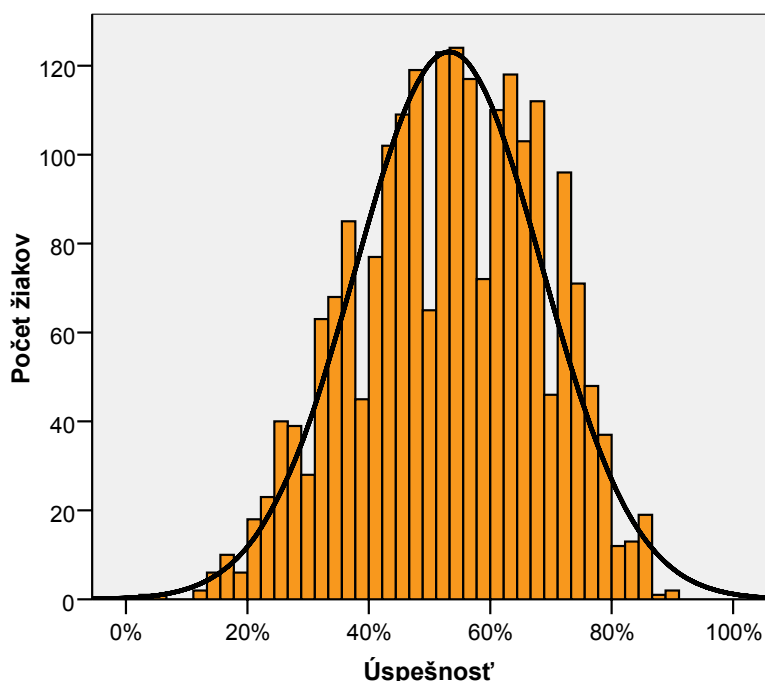
V nasledujúcej tabuľke uvádzame v percentách výsledné psychometrické vlastnosti testu a vybrané štatistické charakteristiky úspešnosti žiakov.

6. tabuľka Výsledné psychometrické charakteristiky testu

Počet testovaných žiakov	2131
Maximum	90,0
Minimum	3,8
Priemer	53,2
Štandardná odchýlka	15,3
Intervalový odhad úspešnosti populácie - dolná hranica	23,1
Intervalový odhad úspešnosti populácie - horná hranica	83,3
Štandardná chyba priemernej úspešnosti	,3
Interval spoľahlivosti pre priemernú úspešnosť - dolná hranica	52,6
Interval spoľahlivosti pre priemernú úspešnosť - horná hranica	53,9
Cronbachovo alfa	,90
Štandardná chyba merania pre úspešnosť	4,8
Intervalový odhad úspešnosti individuálneho žiaka	9,4

Test písalo 2131 žiakov s priemernou úspešnosťou 53,2 %. 237 testovaných žiakov dosiahlo priemernú úspešnosť menšiu ako určená hraničná 33 % úspešnosť. Dosiahnutá bola minimálna úspešnosť 3,8 % (jeden žiak) a maximálna úspešnosť dosiahla hodnotu 90,0 % (dvaja žiaci). Test dobre rozlišoval žiakov. Reliabilita testu, ktorý obsahoval 80 položiek, bola 0,902.

1. graf Výsledný histogram úspešnosti

Hranicu úspešnosti 33 % nedosiahlo 237 žiakov, čo predstavuje 11,1 % žiakov. V uvedenej skupine žiakov sa priemerná úspešnosť pohybovala v intervale od 3,8 % (1 žiak) do 32,5 % (33 žiakov).

V nasledujúcej tabuľke sme uviedli rozdelenie žiakov, ktorí dosiahli úspešnosť menšiu ako 33 % podľa pohlavia a typu školy. Medzi uvedenými žiakmi prevládali chlapci zo stredných odborných škôl.

7. tabuľka Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou ako 33 %

		Pohlavie		Spolu
		chlapci	dievčatá	
Typ školy	GYM	9	7	16
	SOŠ	71	28	99
	ZSŠ	55	4	59
	SOU	51	12	63
Spolu		186	51	237

Nikto z testovaných žiakov nedosiahol úspešnosť 0 % a 100 %. Úspešnosť viac ako 50 % dosiahlo 1224 žiakov (57,4 % žiakov). Test rozlišoval lepšie slabších žiakov, ktorí sa umiestnili v rebríčku v druhej polovici, t.j. získali 50. percentil alebo nižší.

V nasledujúcej tabuľke sme uviedli prepojenie medzi dosiahnutou úspešnosťou a percentilom. Žiak, ktorý dosiahol úspešnosť 37,5 %, sa umiestnil v 16. percentile, čiže 16 % zo všetkých testovaných žiakov dosiahol výsledok v teste horší a 84 % žiakov dosiahol

výsledok lepší alebo rovnaký ako uvedený žiak. Najviac žiakov dosiahlo úspešnosť 58,8 % (72 žiakov).

8. tabuľka Prepojenie úspešnosti a percentilu

	Úspešnosť	Percentil	Počet žiakov
1	3,8	,0	1
2	6,3	,0	1
3	12,5	,1	2
4	13,8	,2	2
5	15,0	,3	4
6	16,3	,5	4
7	17,5	,7	6
8	18,8	,9	6
9	20,0	1,2	9
10	21,3	1,6	9
11	22,5	2,1	14
12	23,8	2,7	9
13	25,0	3,1	20
14	26,3	4,1	20
15	27,5	5,0	18
16	28,8	5,9	21
17	30,0	6,9	28
18	31,3	8,2	30
19	32,5	9,6	33
20	33,8	11,1	35
21	35,0	12,8	33
22	36,3	14,3	36
23	37,5	16,0	49
24	38,8	18,3	45
25	40,0	20,4	37
26	41,3	22,1	40
27	42,5	24,0	49
28	43,8	26,3	53
29	45,0	28,8	56
30	46,3	31,4	53
31	47,5	33,9	55
32	48,8	36,5	64

	Úspešnosť	Percentil	Počet žiakov
33	50,0	39,5	65
34	51,3	42,6	56
35	52,5	45,2	67
36	53,8	48,3	64
37	55,0	51,3	60
38	56,3	54,2	63
39	57,5	57,1	54
40	58,8	59,6	72
41	60,0	63,0	68
42	61,3	66,2	42
43	62,5	68,2	65
44	63,8	71,2	53
45	65,0	73,7	62
46	66,3	76,6	41
47	67,5	78,6	58
48	68,8	81,3	54
49	70,0	83,8	46
50	71,3	86,0	47
51	72,5	88,2	49
52	73,8	90,5	37
53	75,0	92,2	34
54	76,3	93,8	32
55	77,5	95,3	16
56	78,8	96,1	18
57	80,0	96,9	19
58	81,3	97,8	12
59	82,5	98,4	7
60	83,8	98,7	6
61	85,0	99,0	8
62	86,3	99,3	11
63	87,5	99,9	1
64	90,0	99,9	2

2.2 Analýza rozdielov vo výsledkoch

V ďalšej časti analýzy poukazujeme na rozdiely vo výsledkoch žiakov podľa typu školy, kraja, zriaďovateľa, pohlavia a známky, ktorú žiaci získali na polročnom vysvedčení v danom predmete.

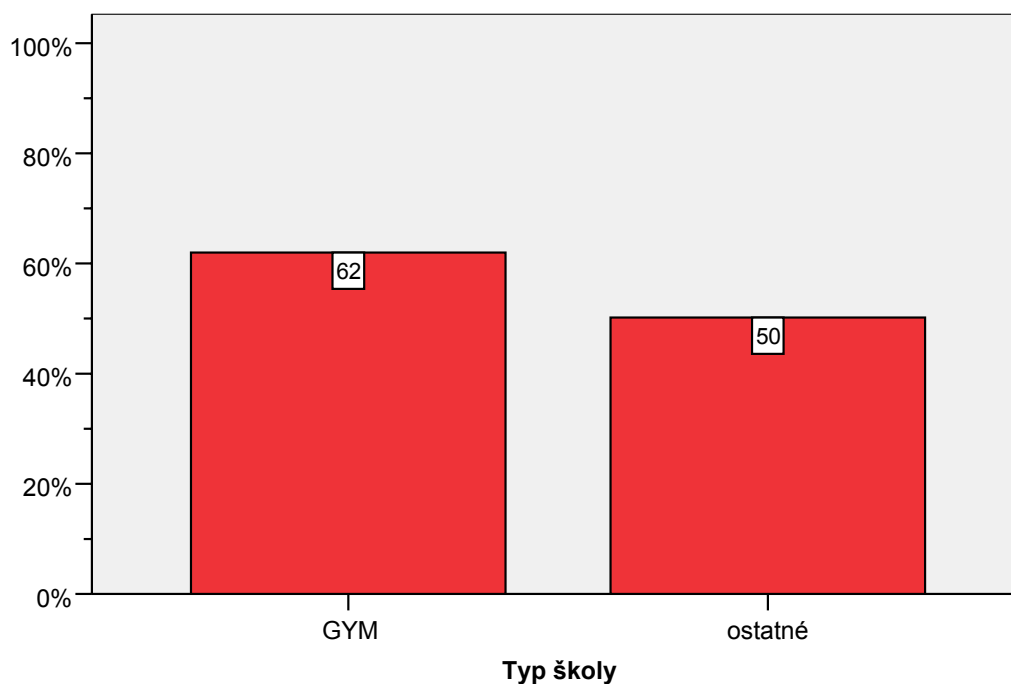
2.2.1 Rozdiely podľa typu školy

Žiaci gymnázií dosiahli priemernú úspešnosť 62,0 % a žiaci ostatných stredných škôl dosiahli priemernú úspešnosť 50,2 %.

9. tabuľka Úspešnosť podľa typu školy 1

Typ školy	Počet žiakov	Priemer	Štd. chyba priemeru
GYM	547	62,0	,6
ostatné	1584	50,2	,4
Spolu	2131	53,2	,3

2. graf Typ školy podľa úspešnosti

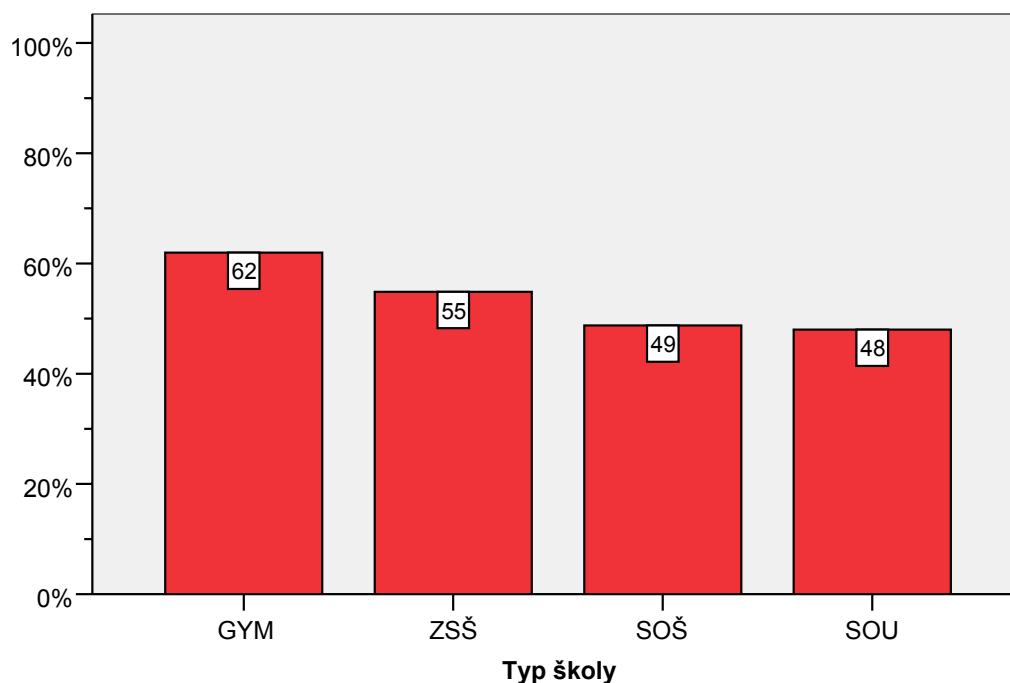
$t(2129) = 16,428; p = 0,000$

Žiaci gymnázií dosiahli signifikantne lepšie výsledky ako žiaci ostatných stredných škôl. Rozdiel bol stredne vecne významný ($r = 0,34$).

10. tabuľka Úspešnosť podľa typu školy 2

Typ školy	Počet žiakov	Priemer	Štd. chyba priemeru
GYM	547	62,0	,6
SOŠ	858	48,8	,4
ZSŠ	414	54,9	,8
SOU	312	48,0	,9
Spolu	2131	53,2	,3

3. graf Typ školy 2 podľa úspešnosti

Žiaci gymnázií (priemerná úspešnosť 62,0 %) dosiahli štatisticky významne lepšie výsledky ako žiaci SOŠ (priemerná úspešnosť 48,8 %). Rozdiel bol stredne vecne významný ($r = 0,45$).

Žiaci gymnázií dosiahli štatisticky významne lepšie výsledky ako žiaci ZSŠ (priemerná úspešnosť 54,9 %). Rozdiel bol mierne vecne významný ($r = 0,23$).

Žiaci gymnázií dosiahli štatisticky významne lepšie výsledky ako žiaci SOU (priemerná úspešnosť 48,0 %). Rozdiel bol stredne vecne významný ($r = 0,41$).

Žiaci SOŠ dosiahli štatisticky významne horšie výsledky ako žiaci ZSŠ. Rozdiel bol mierne vecne významný ($r = 0,20$).

Žiaci SOŠ dosiahli výsledky na úrovni žiakov SOU.

Žiaci ZSŠ dosiahli štatisticky významne lepšie výsledky ako žiaci SOU. Rozdiel bol mierne vecne významný ($r = 0,20$).

11. tabuľka Porovnanie úspešnosti žiakov podľa typu školy s národným priemerom

Typ školy	Národný priemer = 53.2 %			
	t	df	Štatistická signifikancia	Vecná signifikancia
GYM	14,719	546	,000	,53
SOŠ	-10,628	857	,000	,34
ZSS	2,018	413	,044	,10
SOU	-5,646	311	,000	,30

Výsledky žiakov gymnázií boli štatisticky významne lepšie ako národný priemer. Rozdiel bol silne vecne významný ($r = 0,53$).

Výsledky žiakov stredných odborných škôl boli štatisticky významne horšie ako národný priemer. Rozdiel bol stredne vecne významný ($r = 0,34$).

Výsledky žiakov stredných odborných učilíšť boli štatisticky významne horšie ako národný priemer. Rozdiel bol stredne vecne významný ($r = 0,30$).

2.2.2 Rozdiely podľa kraja

12. tabuľka Úspešnosť podľa krajov

Kraj	Počet žiakov	Priemer	Štd. chyba priemeru
BA	82	63,2	2,2
TT	766	57,3	,5
NR	769	50,9	,5
BB	190	47,0	1,1
KE	324	50,4	,9
Spolu	2131	53,2	,3

Žiaci Trnavského kraja (priemerná úspešnosť 57,3 %) dosiahli štatisticky významne lepšie výsledky ako žiaci Nitrianskeho kraja (priemerná úspešnosť 50,9 %). Rozdiel bol mierne vecne významný ($r = 0,22$).

Žiaci Trnavského kraja dosiahli štatisticky významne lepšie výsledky ako žiaci Banskobystrického kraja (priemerná úspešnosť 47,0 %). Rozdiel bol mierne vecne významný ($r = 0,27$).

Žiaci Trnavského kraja dosiahli štatisticky významne lepšie výsledky ako žiaci Košického kraja (priemerná úspešnosť 50,5 %). Rozdiel bol mierne vecne významný ($r = 0,21$).

Medzi výsledkami žiakov ostatných krajov navzájom sme nezistili vecne významný rozdiel v dosiahnutých výsledkoch žiakov.

13. tabuľka Porovnanie úspešnosti žiakov podľa kraja s národným priemerom

Kraj	Národný priemer = 53.2 %			
	t	df	Štatistická signifikancia	Vecná signifikancia
BA	4,530	81	,000	,45
TT	7,882	765	,000	,27
NR	-4,479	768	,000	,16
BB	-5,670	189	,000	,38
KE	-3,261	323	,001	,18

Žiaci Košického kraja dosiahli štatisticky významne horšie výsledky ako národný priemer, vecná signifikancia rozdielu bola mierna ($r = 0,18$).

Žiaci Banskobystrického kraja dosiahli štatisticky významne horšie výsledky ako národný priemer, vecná signifikancia rozdielu bola stredná ($r = 0,38$).

Žiaci Nitrianskeho kraja dosiahli štatisticky významne horšie výsledky ako národný priemer, vecná signifikancia rozdielu bola mierna ($r = 0,16$).

Žiaci Trnavského kraja dosiahli štatisticky významne lepšie výsledky ako národný priemer, vecná signifikancia rozdielu bola mierna ($r = 0,27$).

2.2.3 Rozdiely podľa zriaďovateľa

14. tabuľka Úspešnosť podľa zriaďovateľa

Zriaďovateľ	Počet žiakov	Priemer	Štd. chyba priemeru
Štátne školy	1731	52,5	,4
Súkromné školy	354	56,0	,8
Cirkevné školy	46	60,8	1,9
Spolu	2131	53,2	,3

Žiaci zo škôl zriaďovaných štátom dosiahli priemernú úspešnosť 52,5 %. Žiaci súkromných škôl dosiahli priemernú úspešnosť v teste 56,0 %. Medzi výsledkami žiakov rozdelenými podľa zriaďovateľa navzájom neexistovali vecne významné rozdiely (vecná signifikancia rozdielov bola mierna).

15. tabuľka Porovnanie úspešnosti žiakov podľa zriaďovateľa s národným priemerom

Zriaďovateľ		Národný priemer = 53.2 %			
		t	df	Štatistická signifikancia	Vecná signifikancia
Štátne školy	Úspešnosť	-1,985	1730	,047	,05
Súkromné školy	Úspešnosť	3,614	353	,000	,19
Cirkevné školy	Úspešnosť	3,974	45	,000	,51

Žiaci štátnych škôl dosiahli výsledky na úrovni národného priemeru. Výsledky žiakov súkromných škôl boli štatisticky významne lepšie ako národný priemer a vecná signifikancia rozdielu bola mierna ($r = 0,19$).

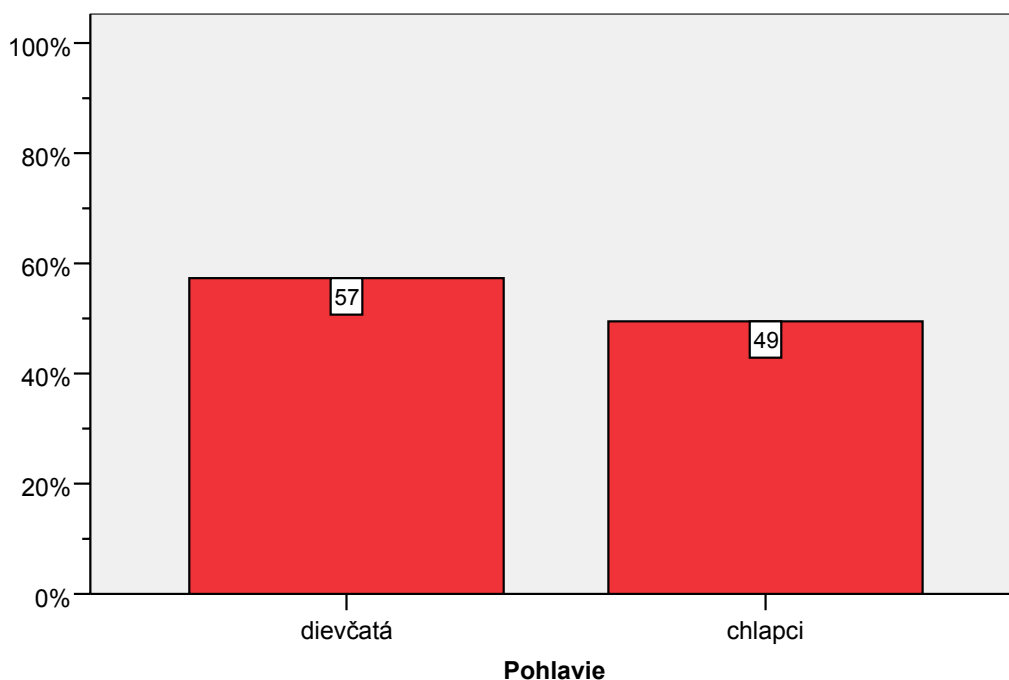
2.2.4 Rozdiely podľa pohlavia

Chlapci dosiahli v teste priemernú úspešnosť 49,5 % a dievčatá dosiahli priemernú úspešnosť 57,3 %. Chlapci dosiahli štatisticky významne horšie výsledky ako dievčatá. Rozdiel bol mierne vecne významný.

16. tabuľka Úspešnosť podľa pohlavia

Pohlavie	Počet žiakov	Priemer	Štd. chyba priemeru
chlapci	1110	49,5	,5
dievčatá	1021	57,3	,4
Spolu	2131	53,2	,3

4. graf Pohlavie podľa úspešnosti

$t(2129) = -12,162; p = 0,000$

Vecná signifikancia rozdielu $r = 0,26$.

Chlapci dosiahli štatisticky významne horšie výsledky ako národný priemer 53,2 % a dievčatá dosiahli štatisticky významne lepšie výsledky ako národný priemer. Uvedené rozdiely boli mierne vecne významné.

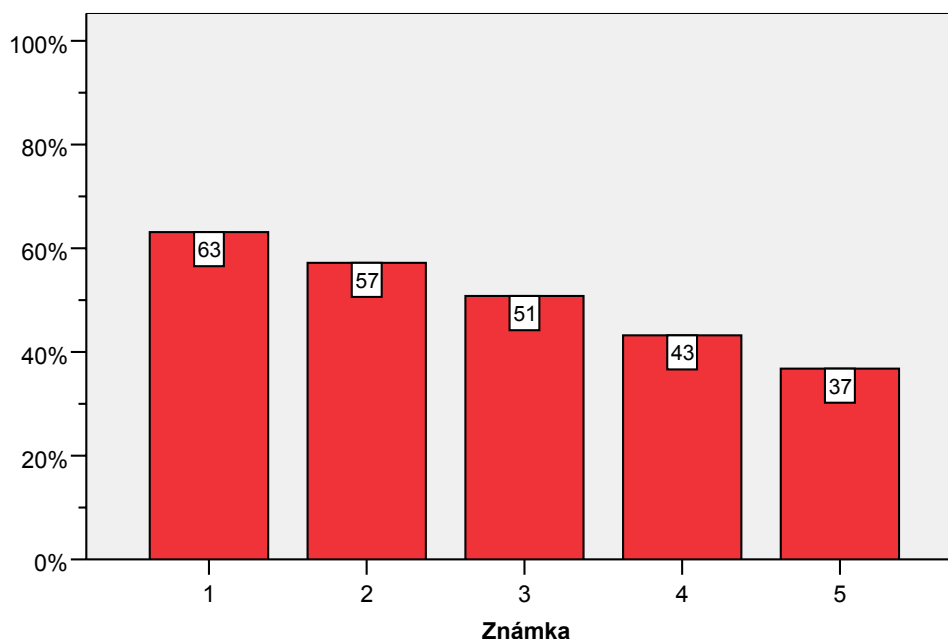
2.2.5 Rozdiely podľa známky

Test z maďarského jazyka a literatúry základná úroveň B v roku 2007 písalo 17,2 % žiakov, ktorí mali známku 1 (výborný), 30,7 % žiakov, ktorí mali známku 2 (chválitebný) a 31,7 % žiakov, ktorí mali na polročnom vysvedčení v 4. ročníku z maďarského jazyka a literatúry známku 3 (dobrý) a 18,3 % žiakov, ktorí mali známku 4 (dostatočný).

17. tabuľka Úspešnosť podľa známky

Známka	Počet žiakov	Priemer	Štd. chyba priemeru
1	366	63,1	,7
2	655	57,2	,5
3	676	50,8	,5
4	390	43,2	,7
5	41	36,8	1,6
neodpovedal (-a)	3	57,1	2,3
Spolu	2131	53,2	,3

5. graf Známka podľa úspešnosti

Platilo, že čím boli žiaci hodnotení lepšimi známkami, tým lepšie výsledky dosiahli v teste.

Jednotkári (priemerná úspešnosť 63,1 %) dosiahli štatisticky významne lepšie výsledky ako dvojkári (priemerná úspešnosť 57,2 %). Rozdiel bol mierne vecne významný ($r = 0,20$).

Jednotkári dosiahli štatisticky významne lepšie výsledky ako trojkári (priemerná úspešnosť 50,8 %). Rozdiel bol stredne vecne významný ($r = 0,39$).

Jednotkári dosiahli štatisticky významne lepšie výsledky ako štvorkári (priemerná úspešnosť 43,2 %). Rozdiel bol silne vecne významný ($r = 0,60$).

Dvojkári dosiahli štatisticky významne lepšie výsledky ako trojkári. Rozdiel bol mierne vecne významný ($r = 0,22$).

Dvojkári dosiahli štatisticky významne lepšie výsledky ako štvorkári. Rozdiel bol stredne vecne významný ($r = 0,44$).

Trojári dosiahli štatisticky významne lepšie výsledky ako štvorkári. Rozdiel bol mierne vecne významný ($r = 0,25$).

18. tabuľka Porovnanie úspešnosti žiakov podľa známky s národným priemerom

Známka	Národný priemer = 53.2 %			
	t	df	Štatistická signifikancia	Vecná signifikancia
1	14,297	365	,000	,60
2	7,374	654	,000	,28
3	-4,397	675	,000	,17
4	-14,706	389	,000	,60
5	-9,946	40	,000	,84

Jednotkári dosiahli štatisticky významne vyššiu priemernú úspešnosť ako národný priemer. Rozdiel bol silne vecne významný ($r = 0,60$).

Dvojkári dosiahli štatisticky významne vyššiu priemernú úspešnosť ako národný priemer. Rozdiel bol mierne vecne významný ($r = 0,28$).

Trojári dosiahli štatisticky významne nižšiu úspešnosť ako národný priemer. Rozdiel bol mierne vecne významný ($r = 0,17$).

Štvorkári dosiahli štatisticky významne nižšiu úspešnosť ako národný priemer. Rozdiel bol silne vecne významný ($r = 0,60$).

Žiaci, ktorí v roku 2007 písali test z maďarského jazyka a literatúry základná úroveň B, mali priemernú známku na polročnom vysvedčení v 4. ročníku z maďarského jazyka a literatúry 2,6.

Hodnota korelačného koeficientu medzi priemernou úspešnosťou v teste a známkou dosiahla hodnotu (- 0,43). Tento vzťah bol stredne silný.

Žiaci gymnázií mali priemernú známku na polročnom vysvedčení v 4. ročníku z maďarského jazyka a literatúry 2,2. Korelačný koeficient medzi známkou a úspešnosťou v teste dosiahol hodnotu (- 0,49).

Vzťah medzi hodnotením žiakov gymnázií na polročnom vysvedčení z maďarského jazyka a literatúry v 4. ročníku (známka) a výsledkom v teste (úspešnosť) hodnotíme ako stredne silný.

Žiaci SOŠ mali priemernú známku 2,7 a korelačný koeficient medzi známkou a úspešnosťou v teste dosiahol hodnotu (- 0,41).

Vzťah medzi hodnotením žiakov stredných odborných škôl na polročnom vysvedčení z maďarského jazyka a literatúry v 4. ročníku (známka) a výsledkom v teste (úspešnosť) hodnotíme ako stredne silný.

Žiaci ZSS mali priemernú známku 2,5 a korelačný koeficient medzi známkou a úspešnosťou v teste dosiahol hodnotu (- 0,29).

Koreláciu medzi hodnotením žiaka združených stredných škôl na polročnom vysvedčení z maďarského jazyka a literatúry v 4. ročníku (známka) a výsledkom v teste (úspešnosť) hodnotíme ako malú.

Žiaci SOU mali priemernú známku 3,1 a korelačný koeficient medzi známkou a úspešnosťou v teste dosiahol hodnotu (- 0,36).

Vzťah medzi hodnotením žiaka stredných odborných učilíšť na polročnom vysvedčení z maďarského jazyka a literatúry v 4. ročníku (známka) a výsledkom v teste (úspešnosť) hodnotíme ako stredne silný.

Chlapci mali priemernú známku z maďarského jazyka a literatúry 2,9. Korelačný koeficient medzi známkou a úspešnosťou v teste z maďarského jazyka a literatúry základná úroveň B dosiahol hodnotu (- 0,35).

Dievčatá mali priemernú známku z maďarského jazyka a literatúry 2,1. Korelačný koeficient medzi známkou a úspešnosťou v teste z maďarského jazyka a literatúry základná úroveň B dosiahol hodnotu (- 0,41).

Zistili sme, že medzi hodnotením dievčat na polročnom vysvedčení z maďarského jazyka a literatúry v 4. ročníku (známka) a výsledkom v teste z maďarského jazyka a literatúry základná úroveň B (úspešnosť) bol preukázaný silnejší vzťah v porovnaní s hodnotením chlapcov.

3 Položková analýza

V nasledujúcej časti správy uvádzame štatistické charakteristiky, ktoré dokladujú kvalitu testových položiek a testu ako celku.

Predkladáme základné psychometrické charakteristiky testu a charakteristiky, ktoré určujú vlastnosti jednotlivých testových položiek:

- obťažnosť
- citlivosť
- neriešenosť
- vynechanosť
- nedosiahnutosť

3.1 Porovnanie variantov testu MJ07B

V nasledujúcej tabuľke sme uviedli rozdelenie podielu žiakov, ktorí písali vybraný variant testu podľa kraja, zriaďovateľa, typu školy a pohlavia.

19. tabuľka Podiel žiakov podľa variantov, kraja, zriaďovateľa, typu školy a pohlavia

		Variant	
		3279	3287
		%	%
Kraj	BA	46,3%	53,7%
	TT	49,3%	50,7%
	NR	49,4%	50,6%
	BB	48,4%	51,6%
	KE	50,0%	50,0%
Zriaďovateľ	Štátne školy	49,3%	50,7%
	Súkromné školy	48,9%	51,1%
	Cirkevné školy	50,0%	50,0%
Typ školy	GYM	48,8%	51,2%
	SOŠ	49,3%	50,7%
	ZSŠ	49,5%	50,5%
	SOU	49,7%	50,3%
Pohlavie	chlapci	49,5%	50,5%
	dievčatá	49,0%	51,0%

Varianty testu z maďarského jazyka a literatúry základná úroveň B sú z hľadiska obťažnosti položiek porovnateľné. Vzhľadom na túto skutočnosť sme pri výpočte úspešnosti a percentilu mohli žiakov, ktorí písali jeden z variantov testu, medzi sebou porovnávať.

Pri výpočte charakteristík sme používali zástupný variant 3279.

Žiaci, ktorí riešili položky z variantu 3279 dosiahli priemernú úspešnosť 53,7 %, žiaci, ktorí riešili položky z variantu testu dosiahli priemernú úspešnosť 52,7 %.

20. tabuľka Úspešnosť žiakov v oboch variantoch testu

Variant	Počet žiakov	Priemer	Štd. chyba priemeru
3279	1050	53,7	,5
3287	1081	52,7	,5

$t(2129) = 1,506; p = 0,132$

Medzi úspešnosťou žiakov v oboch variantoch testu maďarský jazyk a literatúra základná úroveň B sme nezistili štatisticky významné rozdiely.

Poradie položiek vo variante 3287 sme upravili tak, aby si rovnaké položky navzájom zodpovedali. Tabuľka v prílohe A obsahuje navzájom si zodpovedajúce poradové čísla testových položiek v oboch variantoch.

21. tabuľka Percentuálna obťažnosť položiek v oboch variantoch a vecná signifikancia rozdielov

Položka	Obťažnosť 1	Obťažnosť 2	Vecná signifikancia
43	14,8	22,1	-.095
35	66,6	73,8	-.079
19	33,1	40,1	-.073
12	11,7	16,2	-.064
3	11,5	15,7	-.061
9	52,7	58,7	-.061
56	15,8	20,2	-.057
44	19,2	23,8	-.055
27	60,9	65,6	-.049
74	49,2	54,1	-.049
34	73,3	77,3	-.046
73	46,2	41,1	,052
42	85,4	79,9	,073

Pre položky z variantu 3279 sme vypočítali *obťažnosť 1* a pre položky z variantu 3287 sme vypočítali *obťažnosť 2*.

Napríklad testová položka

č. 43 - mala v rámci variantu 3279 obťažnosť 14,8 %, ale v rámci variantu 3287, kde sa nachádzala na 52. mieste dosiahla vyššiu obťažnosť 22,1 %, rozdiel v obťažnosti bol mierne vecne významný,

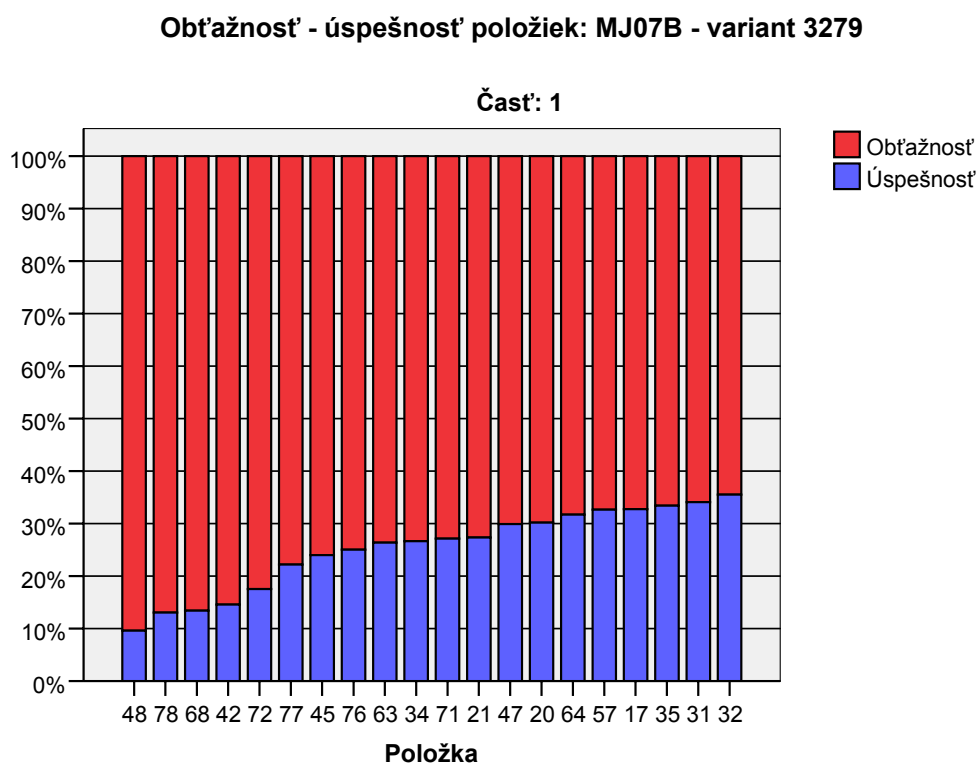
- č. 42 - mala v rámci variantu 3279 obťažnosť 85,4 %, ale v rámci variantu 3287, kde sa nachádzala na 49. mieste dosiahla menšiu obťažnosť 79,9 %, rozdiel v obťažnosti bol mierne vecne významný.

Zistili sme, že vecná signifikancia rozdielov v obťažnosti testových položiek podľa variantu testu bola veľmi malá, preto sú oba varianty testu porovnateľné.

3.2 Obtížnosť testových položiek

V nasledujúcej časti sme pre všetky časti testu uviedli v grafoch obtížnosť jednotlivých testových položiek. Testové položky sme usporiadali podľa obtížnosti od najobtížnejšej po najmenej obtížnú.

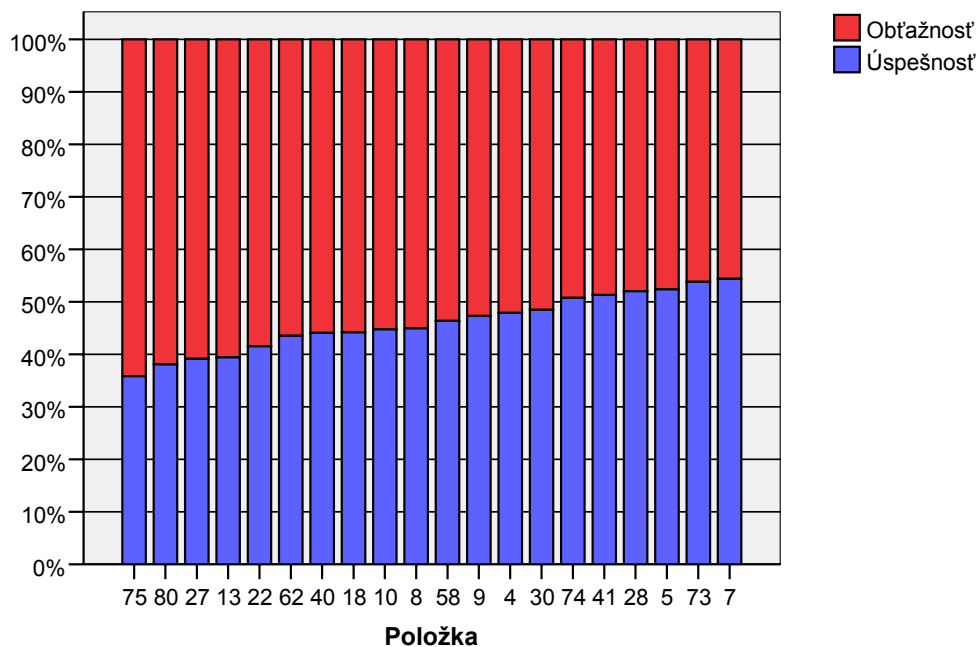
6. graf Grafy obtížnosti - úspešnosti položiek

V teste z maďarského jazyka a literatúry základná úroveň B bolo 5 **veľmi obtížných testových položiek** s obtížnosťou viac ako 80 %: **č. 48** (obtížnosť 90,4 %), **č. 78** (obtížnosť 87,0 %), **č. 68** (obtížnosť 86,6 %), **č. 42** (obtížnosť 85,4 %), **č. 72** (obtížnosť 82,5 %). Z nich bola jedna **extrémne** obtížná s obtížnosťou viac ako 90 %.

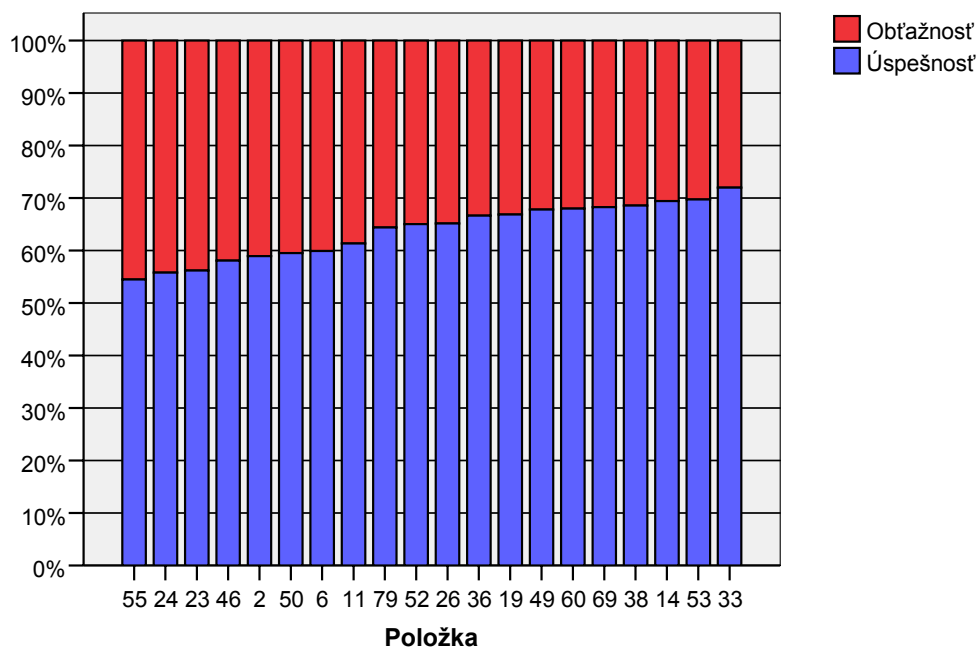
Obťažnosť - úspešnosť položiek: MJ07B - variant 3279

Časť: 2

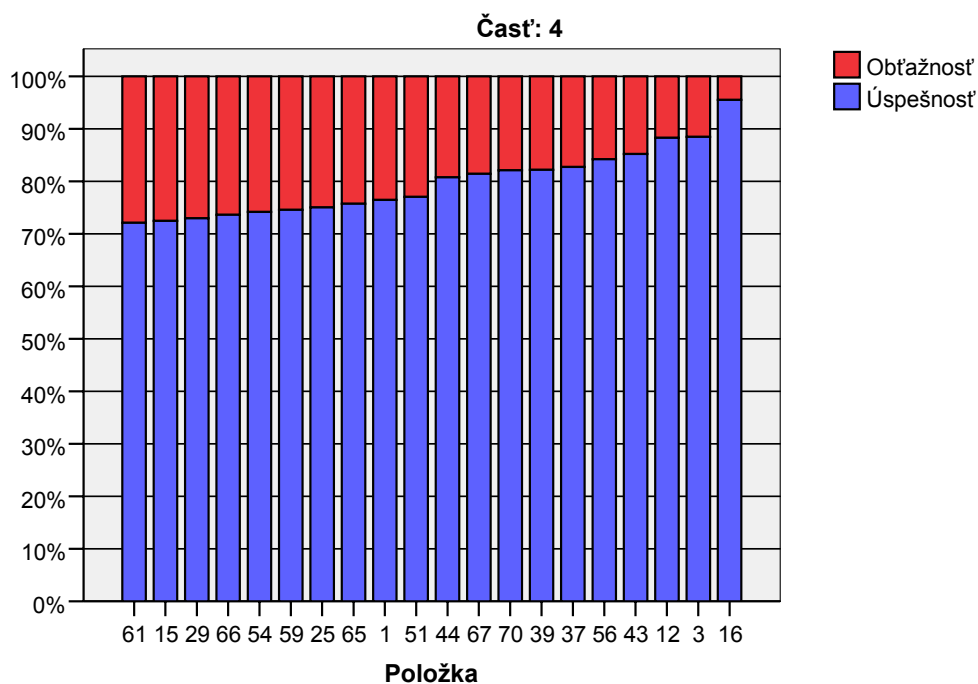

Obťažnosť - úspešnosť položiek: MJ07B - variant 3279

Časť: 3

Obťažnosť - úspešnosť položiek: MJ07B - variant 3279

Medzi položky s obťažnosťou 40 % - 60 % patrilo 23 testových položiek napr.: č. 2 (obťažnosť 41,0 %), č. 30 (obťažnosť 51,5 %), č. 40 (obťažnosť 55,9 %), č. 41 (obťažnosť 48,7 %).

V teste bolo **10 ľahkých testových položiek** s obťažnosťou menej ako 20 %. Z toho bola 1 extrémne ľahká - obťažnosť menej ako 10 % mala testová položka č. 16 (obťažnosť 4,5 %) a 9 bolo veľmi ľahkých (obťažnosť 20 – 10 %).

Medzi položky so štatisticky významným rozdielom v obťažnosti medzi typmi škôl patrilo 60 testových položiek uvedených v nasledujúcej tabuľke.

22. tabuľka Percentuálna obťažnosť položiek podľa typu školy a vecná signifikancia rozdielov

Položka	Obťažnosť GYM	Obťažnosť ostatné	Vecná signifikancia
24	20,2	52,4	-,282
32	42,3	72,0	-,270
76	55,1	81,7	-,268
28	26,2	55,4	-,255
74	28,5	56,3	-,243
50	20,6	47,3	-,236
27	41,9	67,3	-,226
47	52,8	76,0	-,220
36	16,1	39,2	-,213
66	10,5	31,8	-,211
4	36,7	57,3	-,203
2	24,0	46,9	-,203
1	14,6	26,6	-,203
10	38,2	61,0	-,200
80	45,3	67,6	-,199
62	39,7	62,2	-,198
38	15,7	36,8	-,197
13	44,6	66,0	-,191
51	9,7	27,5	-,183
59	12,0	30,0	-,180
75	49,4	69,2	-,180
34	59,9	77,9	-,177
30	37,1	56,4	-,169
40	42,7	60,4	-,155
58	40,4	58,1	-,154
23	30,7	48,3	-,154
60	19,9	36,1	-,152
5	34,8	52,0	-,150
64	56,9	72,2	-,143
8	43,1	59,1	-,141

Položka	Obťažnosť GYM	Obťažnosť ostatné	Vecná signifikancia
21	62,2	76,2	-,138
63	63,3	77,1	-,137
48	83,5	92,7	-,136
54	15,7	29,2	-,135
31	55,1	69,6	-,134
7	34,5	49,4	-,131
39	9,4	20,7	-,129
61	18,4	31,2	-,124
73	36,0	49,7	-,120
44	11,2	22,0	-,119
41	38,6	52,1	-,118
35	57,3	69,7	-,115
37	10,1	19,7	-,110
14	22,1	33,5	-,107
42	79,0	87,6	-,106
79	27,0	38,6	-,106
52	26,6	37,8	-,102
65	16,9	26,8	-,101
11	30,3	41,5	-,100
25	17,6	27,5	-,099
43	9,0	16,7	-,095
17	59,9	69,7	-,091
3	7,1	13,0	-,081
46	35,2	44,2	-,079
67	13,5	20,3	-,076
15	21,7	29,5	-,076
29	21,3	29,0	-,075
33	23,2	29,6	-,062
68	90,6	85,2	,070
18	61,8	53,8	,070

Z uvedených položiek mali všetky rozdiel v obťažnosti podľa typu školy, ktorý bol **mierne až zanedbateľne vecne** signifikantný. Napr. testová položka č. 24 mala pre žiakov gymnázií obťažnosť 20,2 %, ale pre žiakov ostatných stredných škôl mala vyššiu obťažnosť 52,4 %, rozdiel bol mierne vecne významný.

Rozdiely v celkovej obťažnosti testu ako aj v testových položkách sú signifikantné v prospech žiakov gymnázií, pre ktorých boli testové položky menej obťažné.

Pre žiakov gymnázií boli najobťažnejšie testové položky č. 16 (obťažnosť 97,0 %), č. 3 (obťažnosť 92,9 %), č. 43 (obťažnosť 91,0 %), č. 39 (obťažnosť 90,6 %), č. 51 (obťažnosť 90,3 %).

Pre žiakov gymnázií boli najľahšie testové položky č. 72 (obťažnosť 18,7 %), č. 48 (obťažnosť 16,5 %), č. 78 (obťažnosť 15,4 %), č. 68 (obťažnosť 9,4 %).

Pre žiakov ostatných stredných škôl boli najobťažnejšie testové položky č. 16 (obťažnosť 95,0 %), č. 12 (obťažnosť 88,5 %), č. 3 (obťažnosť 86,9 %), č. 43 (obťažnosť 83,3 %), č. 56 (obťažnosť 83,1 %).

Pre žiakov ostatných stredných škôl boli najľahšie testové položky č. 76 (obťažnosť 18,3 %), č. 72 (obťažnosť 17,1 %), č. 68 (obťažnosť 14,8 %), č. 42 (obťažnosť 12,4 %), č. 78 (obťažnosť 12,3 %), č. 48 (obťažnosť 7,3 %).

23. tabuľka Percentuálna obťažnosť položiek podľa pohlavia a vecná signifikancia rozdielov

Položka	Obťažnosť chlapci	Obťažnosť dievčatá	Vecná signifikancia
53	40,5	19,0	,234
69	42,0	20,4	,232
54	34,5	16,2	,209
29	35,8	17,4	,207
15	36,2	18,0	,203
31	75,1	55,8	,203
79	44,7	25,6	,199
23	52,5	34,2	,185
39	24,5	10,4	,185
71	80,4	64,6	,177
5	56,0	38,4	,176
25	32,2	17,0	,175
56	21,8	9,2	,173
51	29,8	15,4	,171
62	64,2	48,0	,163
32	71,5	56,8	,153
37	22,7	11,2	,152
80	68,7	54,4	,147
30	58,4	44,0	,144
66	32,4	19,8	,142
24	50,9	36,8	,142
4	58,7	44,8	,139
49	38,4	25,4	,139
55	52,0	38,4	,136
59	30,9	19,4	,132
67	23,5	13,2	,132
52	40,9	28,4	,131
64	74,0	62,0	,129
63	78,5	68,2	,117
65	28,9	19,2	,113
48	93,5	87,0	,109
6	45,1	34,6	,107
40	60,7	50,6	,102
2	45,8	35,8	,102
28	52,7	42,8	,099
10	59,8	50,2	,097
47	74,2	65,6	,094
8	59,3	50,4	,089
70	21,1	14,4	,087
19	36,9	29,0	,084
3	14,0	8,8	,081
73	50,0	42,0	,080
16	6,0	2,8	,077
20	73,1	66,2	,075
17	70,4	63,8	,070
36	36,4	30,0	,067
57	70,2	64,2	,064
9	55,6	49,4	,062
72	84,7	80,0	,062
42	83,1	88,0	-,069
41	43,1	54,8	-,117

51 testových položiek vykazuje štatisticky významný rozdiel priemerných úspešností podľa pohlavia, ale s **miernou, až zanedbateľnou vecnou signifikanciou**. Napríklad testová položka č. 53 mala pre chlapcov obťažnosť 40,5 %, ale pre dievčatá mala nižšiu obťažnosť 19,0 %, ale rozdiel bol mierne vecne významný, $r = 0,234$.

Pre chlapcov boli najobťažnejšie testové položky č. 16 (obťažnosť 94,0 %), č. 43 (obťažnosť 87,1 %), č. 12 (obťažnosť 86,6 %).

Pre chlapcov boli najľahšie testové položky č. 68 (obťažnosť 14,4 %), č. 78 (obťažnosť 12,9 %), č. 48 (obťažnosť 6,6 %).

Pre dievčatá boli najobťažnejšie testové položky č. 16 (obťažnosť 97,2 %), č. 3 (obťažnosť 91,2 %), č. 56 (obťažnosť 90,8 %).

Pre dievčatá boli najľahšie testové položky č. 48 (obťažnosť 13,0 %), č. 68 (obťažnosť 12,4 %), č. 42 (obťažnosť 12,0 %).

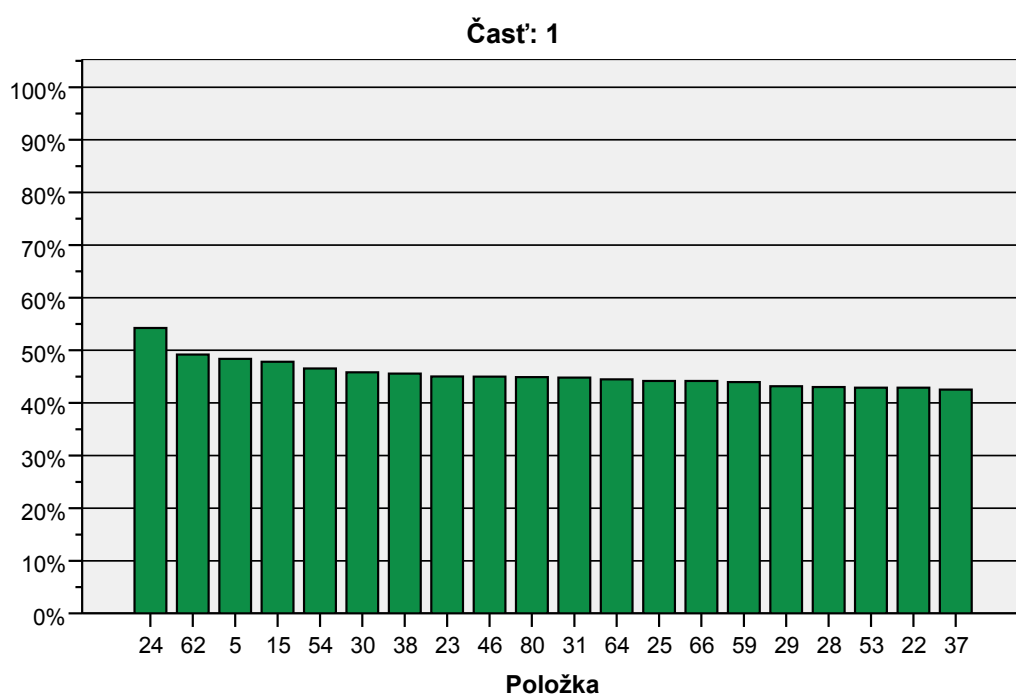
Test celkovo bol z hľadiska obťažnosti položiek pre obe pohlavia pomerne dobre vyvážený.

3.3 Reliabilita a medzipoložková korelácia

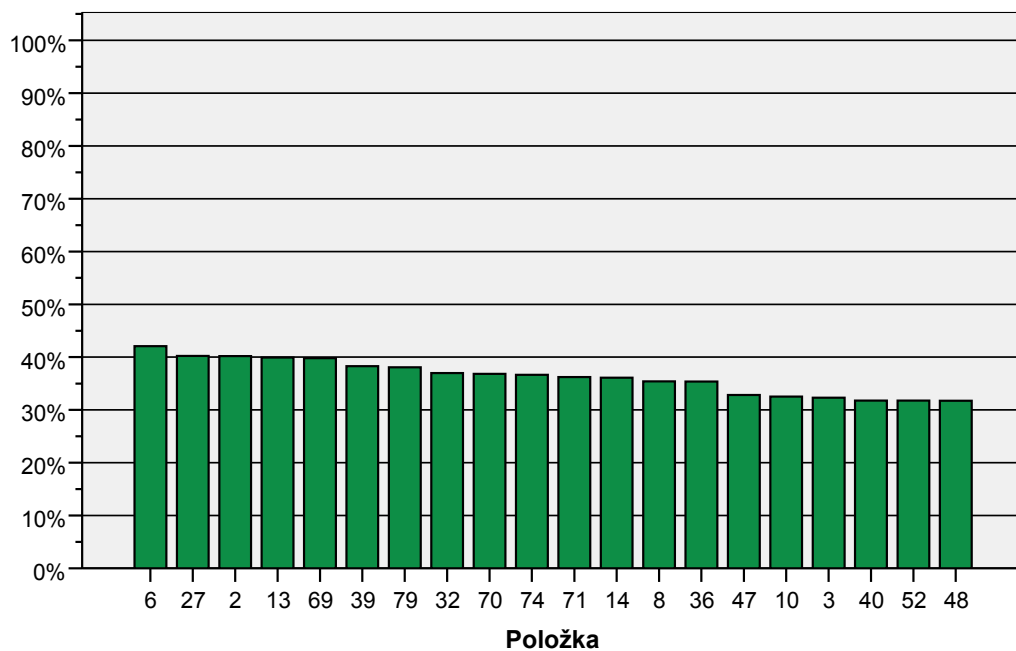
Reliabilita testu z maďarského jazyka a literatúry základná úroveň B v roku 2007, ktorý obsahoval 80 položiek bola 0,902. Variant 3279 dosiahol reliabilitu 0,902 a variant 3287 mal reliabilitu 0,903.

7. graf Korelácie jednotlivých položiek so zvyškom testu (Point Biserial)

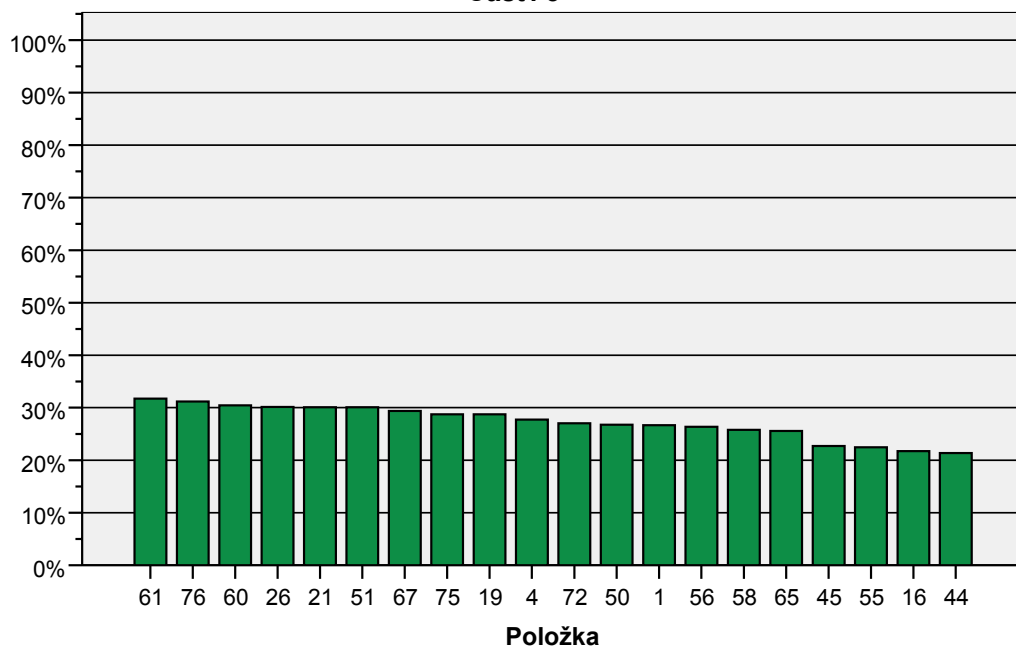
Medzipoložková korelácia (point biserial): MJ07B - variant 3279

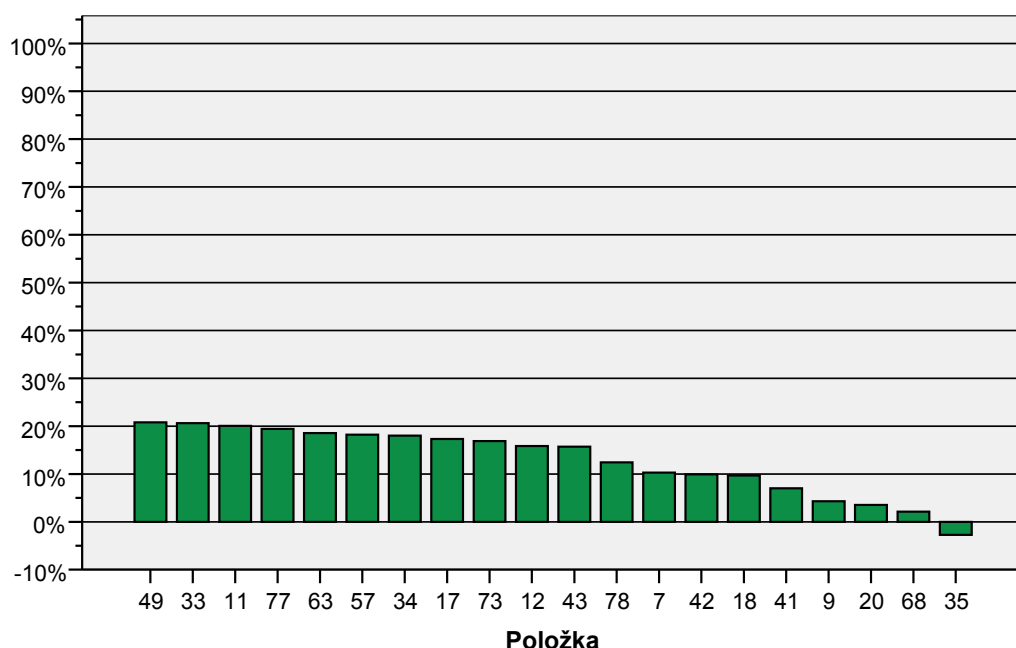
Část: 2

Část: 3

Časť: 4

Výsledky ukazujú, že v teste z maďarského jazyka a literatúry základná úroveň B 17 testových položiek veľmi málo korelovalo so zvyškom testu. Sú to položky znázornené na vyššie uvedených grafoch – časť 4 (okrem testových položiek č. 49, č. 33 a č. 11).

Veľmi nevhodné je, že v teste sa vyskytla aj 1 testová položka (č. 35), ktorá mala zápornú hodnotu medzipoložkovej korelácie.

Vhodné hodnoty medzipoložkovej korelácie vykázalo 63 testových položiek. Najvhodnejšie boli položky, ktoré vykázali hodnotu medzipoložkovej korelácie viac ako 25 % (napr. č. 24, č. 62, č. 5).

3.4 Kľúče a distraktory

V tejto časti sa budeme venovať položkám s výberom odpovede. V teste z maďarského jazyka a literatúry základná úroveň B sú to položky 1 – 4, 9 – 12, 17 – 20, 25 – 28, 33 – 36, 41 – 44, 49 – 52, 57 – 60, 65 – 68, 73 – 76.

V hlavičke tabuľky sú uvedené možnosti odpovedí A, B, C, D (podľa počtu distraktorov, X – sú žiaci, ktorí neodpovedali).

Obsah 24. tabuľky:

- V prvom riadku tabuľky sú uvedené hodnoty medzipoložkovej korelácie (*point biserial - P.Bis.*).
- V druhom riadku tabuľky *p* znamená podiel žiakov, ktorí si vybrali danú možnosť.
- V treťom riadku tabuľky *N* znamená počet žiakov, ktorí si vybrali danú možnosť.

Správna odpoveď je vyznačená žltou farbou.

24. tabuľka Analýza distraktorov v položkách s výberom odpovede

Položky č. 1 – č. 4:

Analýza distraktorov - variant 3279

		A01	B01	C01	D01	X01
1	P. Bis.	-,07	-,16	-,19	,27	-,04
2	p	,02	,04	,17	,76	,00
3	N	21,00	40,00	183,00	803,00	3,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A02	B02	C02	D02	X02
1	P. Bis.	-,28	,40	-,15	-,15	-,05
2	p	,30	,59	,06	,05	,00
3	N	319,00	619,00	58,00	52,00	2,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A03	B03	C03	D03	X03
1	P. Bis.	-,28	,32	-,16	-,06	-,06
2	p	,05	,88	,06	,01	,00
3	N	48,00	929,00	60,00	10,00	3,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A04	B04	C04	D04	X04
1	P. Bis.	,28	-,26	-,09	-,05	-,02
2	p	,48	,14	,37	,01	,00
3	N	503,00	145,00	384,00	14,00	3,00

Položky č. 9 – č. 12:

Analýza distraktorov - variant 3279

		A09	B09	C09	D09	X09
1	P. Bis.	,08	-,25	,21	-,03	-,05
2	p	,47	,25	,16	,11	,00
3	N	497,00	264,00	172,00	113,00	4,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A10	B10	C10	D10	X10
1	P. Bis.	-,11	-,11	,36	-,24	-,02
2	p	,18	,20	,45	,17	,01
3	N	191,00	205,00	470,00	178,00	6,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A11	B11	C11	D11	X11
1	P. Bis.	,24	-,10	-,10	-,22	-,01
2	p	,61	,02	,28	,08	,01
3	N	644,00	23,00	289,00	85,00	9,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A12	B12	C12	D12	X12
1	P. Bis.	-,14	,19	-,09	-,08	-,02
2	p	,06	,88	,02	,03	,00
3	N	62,00	927,00	24,00	35,00	2,00

Položky č. 17 – č. 20:

Analýza distraktorov - variant 3279

		A17	B17	C17	D17	vx08
1	P. Bis.	-,14	-,23	,09	,21	-,05
2	p	,12	,21	,33	,33	,01
3	N	124,00	220,00	351,00	344,00	11,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A18	B18	C18	D18	X18
1	P. Bis.	-,11	,14	-,03	-,02	-,05
2	p	,24	,44	,24	,06	,02
3	N	248,00	464,00	253,00	66,00	19,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A19	B19	C19	D19	X19
1	P. Bis.	-,19	-,19	,32	-,11	-,03
2	p	,07	,13	,67	,13	,01
3	N	69,00	135,00	702,00	136,00	8,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A20	B20	C20	D20	X20
1	P. Bis.	-,09	,07	-,13	,10	-,05
2	p	,28	,30	,07	,34	,01
3	N	296,00	317,00	69,00	352,00	15,00

Položky č. 25 – č. 28:

Analýza distraktorov - variant 3279

		A25	B25	C25	D25	X25
1	P. Bis.	-,30	,47	-,23	-,20	-,09
2	p	,15	,75	,05	,05	,00
3	N	153,00	788,00	57,00	49,00	3,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A26	B26	C26	D26	X26
1	P. Bis.	,34	-,27	-,07	-,20	-,05
2	p	,65	,06	,16	,11	,01
3	N	684,00	68,00	170,00	118,00	9,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A27	B27	C27	D27	X27
1	P. Bis.	-,08	-,35	,44	-,13	-,02
2	p	,04	,54	,39	,03	,01
3	N	39,00	562,00	411,00	30,00	8,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A28	B28	C28	D28	X28
1	P. Bis.	-,38	,46	-,09	-,14	-,05
2	p	,42	,52	,03	,03	,01
3	N	436,00	546,00	28,00	30,00	9,00

Položky č. 33 – č. 36:

Analýza distraktorov - variant 3279

		A33	B33	C33	D33	X33
1	P. Bis.	,24	-,11	-,06	-,19	-,07
2	p	,72	,04	,08	,16	,00
3	N	756,00	38,00	82,00	171,00	3,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A34	B34	C34	D34	X34
1	P. Bis.	-,11	-,04	,22	-,09	-,07
2	p	,05	,31	,27	,35	,01
3	N	57,00	328,00	280,00	369,00	15,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A35	B35	C35	D35	X35
1	P. Bis.	,00	,06	-,11	,01	-,02
2	p	,02	,53	,10	,33	,00
3	N	25,00	560,00	110,00	351,00	2,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A36	B36	C36	D36	X36
1	P. Bis.	,39	-,20	-,21	-,16	-,08
2	p	,67	,10	,09	,13	,02
3	N	700,00	107,00	90,00	137,00	16,00

Položky č. 41 – č. 44:

Analýza distraktorov - variant 3279

		A41	B41	C41	D41	X41
1	P. Bis.	-,16	,11	-,01	-,09	,01
2	p	,01	,51	,30	,18	,00
3	N	11,00	539,00	311,00	185,00	4,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A42	B42	C42	D42	X42
1	P. Bis.	,13	-,14	-,08	,06	-,04
2	p	,15	,16	,07	,63	,01
3	N	153,00	163,00	69,00	658,00	7,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A43	B43	C43	D43	X43
1	P. Bis.	-,11	,19	-,16	-,05	-,02
2	p	,11	,85	,02	,01	,00
3	N	115,00	895,00	24,00	12,00	4,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A44	B44	C44	D44	X44
1	P. Bis.	,25	-,20	-,05	-,13	-,01
2	p	,81	,12	,03	,04	,00
3	N	848,00	126,00	35,00	37,00	4,00

Položky č. 49 – č. 52:

Analýza distraktorov - variant 3279

		A49	B49	C49	D49	X49
1	P. Bis.	-,14	-,16	-,04	,25	-,02
2	p	,11	,16	,04	,68	,01
3	N	111,00	171,00	44,00	712,00	12,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A50	B50	C50	D50	X50
1	P. Bis.	-,19	,30	-,24	-,07	-,04
2	p	,35	,60	,04	,01	,01
3	N	363,00	625,00	46,00	9,00	6,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A51	B51	C51	D51	X51
1	P. Bis.	-,17	-,11	-,22	,33	-,09
2	p	,12	,03	,06	,77	,02
3	N	124,00	35,00	66,00	809,00	16,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A52	B52	C52	D52	X52
1	P. Bis.	,35	-,14	-,29	-,03	-,07
2	p	,65	,09	,18	,07	,01
3	N	683,00	98,00	185,00	71,00	13,00

Položky č. 57 – č. 60:

Analýza distraktorů - variant 3279

		A57	B57	C57	D57	X57
1	P. Bis.	-,04	-,15	,22	-,07	-,04
2	p	,07	,16	,33	,44	,00
3	N	76,00	163,00	343,00	465,00	3,00

Analýza distraktorů - variant 3279

		A58	B58	C58	D58	X58
1	P. Bis.	-,19	,29	-,14	-,07	,00
2	p	,13	,46	,24	,16	,01
3	N	137,00	487,00	247,00	166,00	13,00

Analýza distraktorů - variant 3279

		A59	B59	C59	D59	X59
1	P. Bis.	-,22	-,26	,47	-,26	-,03
2	p	,07	,06	,75	,11	,00
3	N	77,00	67,00	783,00	119,00	4,00

Analýza distraktorů - variant 3279

		A60	B60	C60	D60	X60
1	P. Bis.	-,12	-,21	-,20	,34	-,02
2	p	,12	,11	,08	,68	,01
3	N	129,00	111,00	88,00	714,00	8,00

Položky č. 65 – č. 68:

Analýza distraktorů - variant 3279

		A65	B65	C65	D65	X65
1	P. Bis.	-,15	-,15	,29	-,16	-,04
2	p	,05	,04	,76	,14	,01
3	N	50,00	46,00	795,00	151,00	8,00

Analýza distraktorů - variant 3279

		A66	B66	C66	D66	X66
1	P. Bis.	,47	-,36	-,12	-,21	-,01
2	p	,74	,16	,04	,06	,00
3	N	773,00	171,00	38,00	62,00	5,00

Analýza distraktorů - variant 3279

		A67	B67	C67	D67	X67
1	P. Bis.	,32	-,18	-,20	-,11	-,09
2	p	,81	,09	,05	,03	,01
3	N	855,00	98,00	52,00	35,00	10,00

Analýza distraktorů - variant 3279

		A68	B68	C68	D68	X68
1	P. Bis.	-,06	,05	-,17	,15	-,04
2	p	,28	,13	,15	,43	,01
3	N	293,00	141,00	154,00	456,00	6,00

Položky č. 73 – č. 76:

Analýza distraktorov - variant 3279

		A73	B73	C73	D73	X73
1	P. Bis.	-,16	,21	-,10	-,05	-,05
2	p	,06	,54	,26	,13	,01
3	N	63,00	565,00	270,00	141,00	10,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A74	B74	C74	D74	X74
1	P. Bis.	,40	-,25	-,07	-,30	-,02
2	p	,51	,14	,27	,07	,01
3	N	533,00	145,00	282,00	75,00	15,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A75	B75	C75	D75	X75
1	P. Bis.	-,14	-,20	,33	-,02	-,04
2	p	,16	,28	,36	,19	,01
3	N	166,00	298,00	376,00	197,00	13,00

Analýza distraktorov - variant 3279

		A76	B76	C76	D76	X76
1	P. Bis.	-,09	-,13	-,18	,31	-,06
2	p	,04	,05	,66	,25	,01
3	N	41,00	50,00	690,00	263,00	6,00

Kritériá hodnotenia položiek s výberom odpovede:

1. Podiel žiakov, ktorí si vybrali správnu odpoveď by mal byť najväčší.
2. Hodnota *P.Bis.* pri správnej odpovedi by mala byť väčšia ako 0,20 (optimálne väčšia ako 0,25).
3. Hodnota *P.Bis.* pri nesprávnej odpovedi (distraktore) by mala byť záporná.

Akékoľvek nedodržanie týchto kritérií zvýrazňujeme červenou alebo hnedou farbou. Červená farba identifikuje v správnej odpovedi hodnotu *P.Bis.* menšiu ako 0,2. Hnedá farba identifikuje distraktory, ktoré majú kladnú hodnotu *P.Bis.*.

Uvedené výsledky poukazujú na to, že v testových položkách č. 20, č. 35, č. 42 a č. 68 si viac žiakov vybralo nesprávnu odpoveď ako správnu odpoveď a pri nesprávnej odpovedi bola hodnota *P.Bis.* kladná. V testovej položke č. 17 si rovnaký počet žiakov vybral správnu odpoveď aj jeden z ponúknutých distraktorov. Takéto testové položky by sa v teste však vyskytovať nemali.

Analýza distraktorov identifikovala ďalšie problematické položky.

6 testových položiek - č. 9, č. 17, č. 20, č. 35, č. 42, č. 68 malo pri jednom z uvedených distraktorov kladnú hodnotu point biserialu, ktorú má mať len správna odpoveď.

V 9 testových položkách sme zistili, že správna odpoveď mala hodnotu point biserialu menej ako 0,2 čo tiež nie je vhodné, ak sa v teste takéto položky vyskytujú (č. 9, č. 12, č. 18, č. 20, č. 35, č. 41, č. 42, č. 43, č. 68).

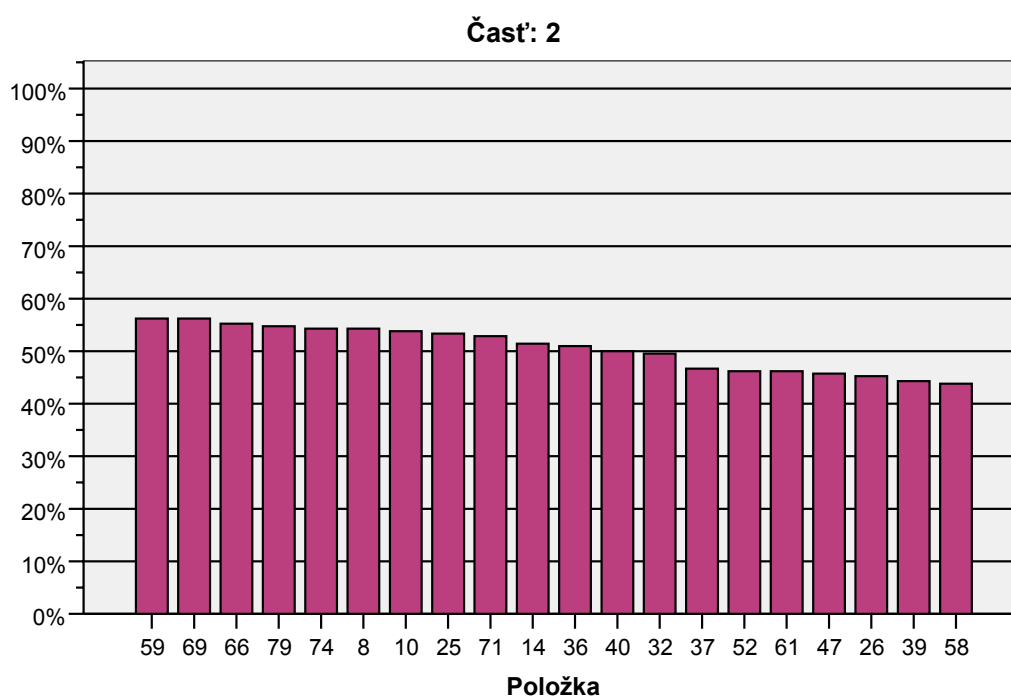
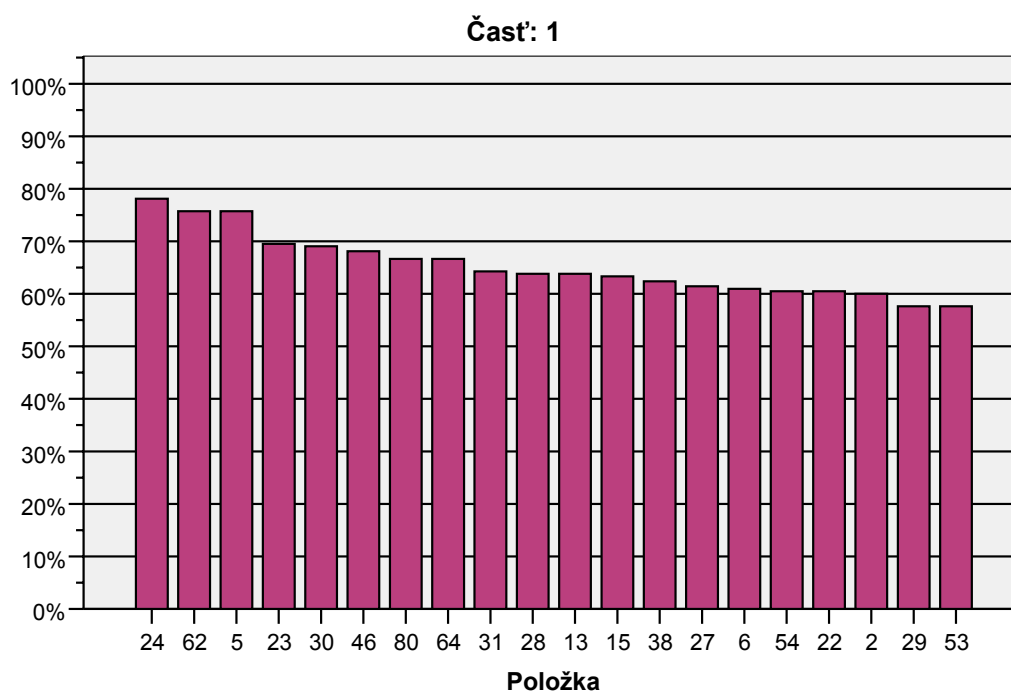
Z uvedenej analýzy distraktorov sa ako najproblematickejšie ukázali testové položky s výberom odpovede č. 9, č. 17, č. 20, č. 35, č. 42, č. 68.

3.5 Citlivosť

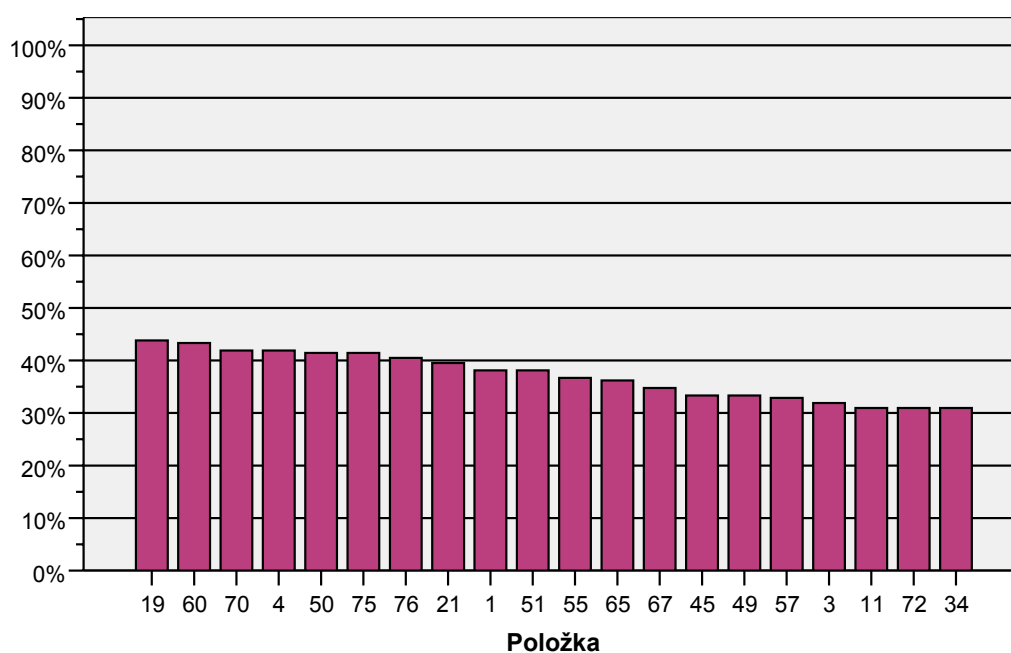
V nasledujúcich grafoch sme zobrazili testové položky podľa diskriminačnej sily (citlivosti). Položky sme usporiadali od najcitlivejšej po najmenej citlivú.

8. graf Citlivosť položiek podľa jednotlivých častí testu

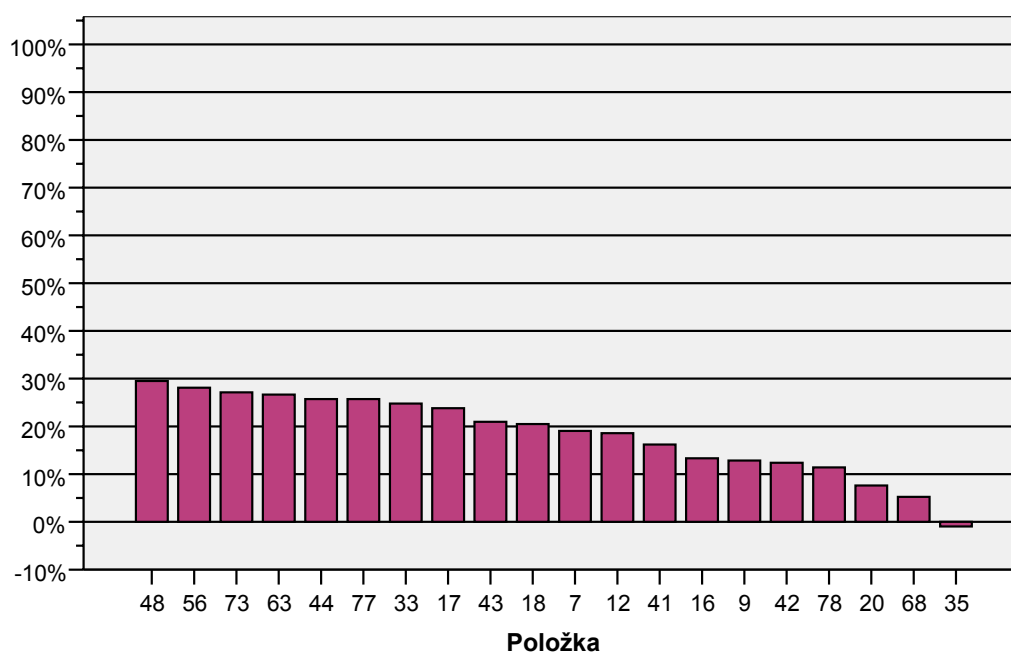
Citlivosť: MJ07B - variant 3279

Časť: 3

Časť: 4

Medzi položky, ktoré mali **najvyššiu diskriminačnú silu** s citlivosťou nad 60 %, t.j. veľmi dobre rozlišovali slabých a dobrých žiakov, patrilo 18 testových položiek: č. 24, č. 62, č. 5, č. 23, č. 30, č. 46, č. 80, č. 64, č. 31, č. 28, č. 13, č. 15, č. 38, č. 27, č. 6, č. 54, č. 22, č. 2.

Medzi **najmenej citlivé položky** s citlivosťou pod 20 % patrilo 10 testových položiek, napríklad položky č. 7, č. 12, č. 41, č. 16, č. 9 (8. graf, Časť 4).

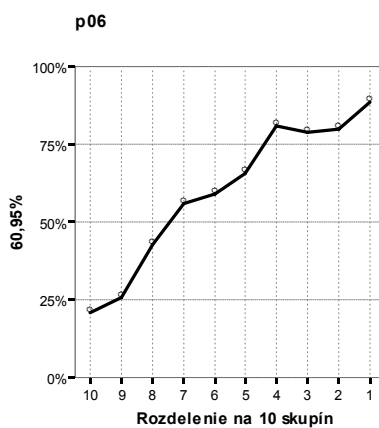
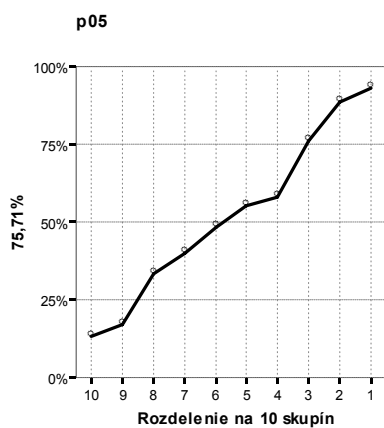
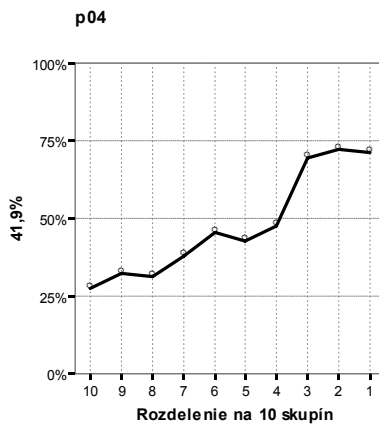
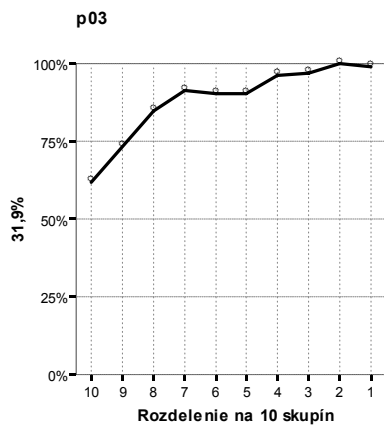
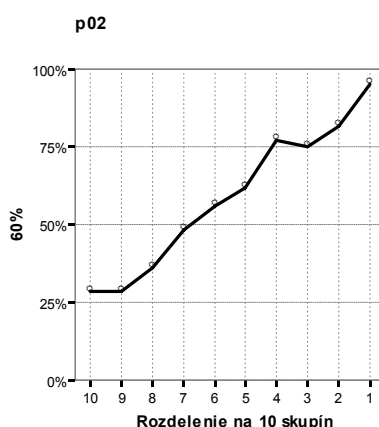
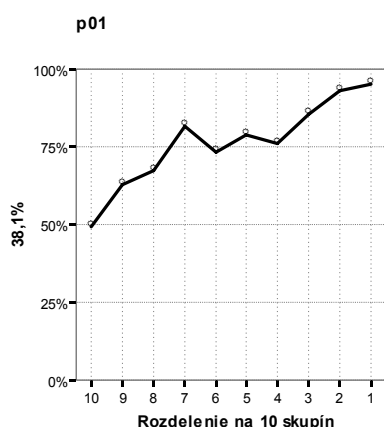
Veľmi nevhodné bolo to, že položka č. 35 mala zápornú citlivosť.

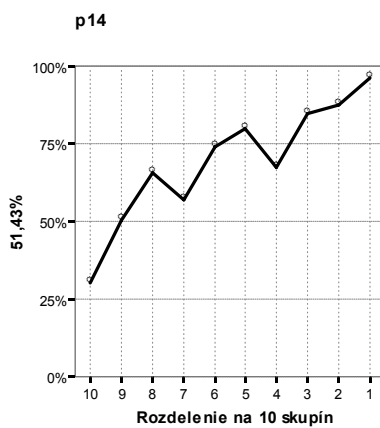
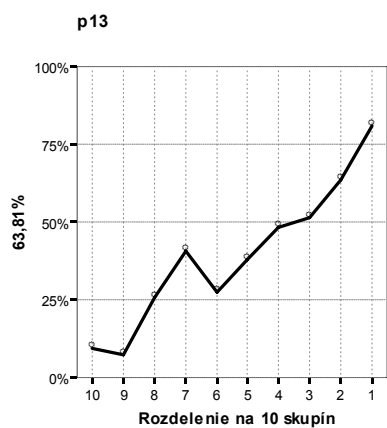
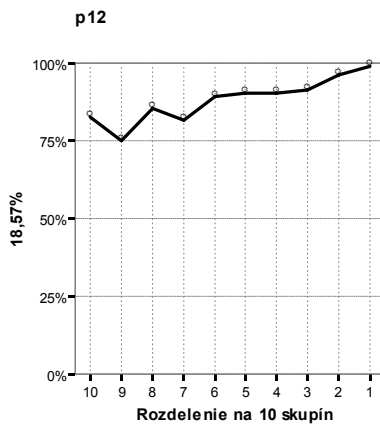
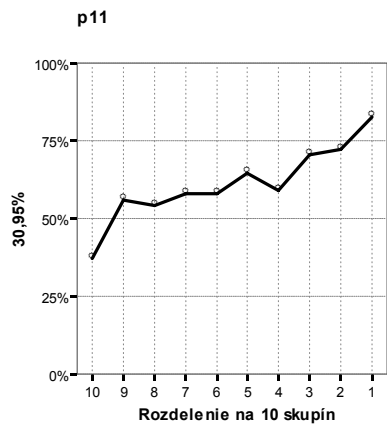
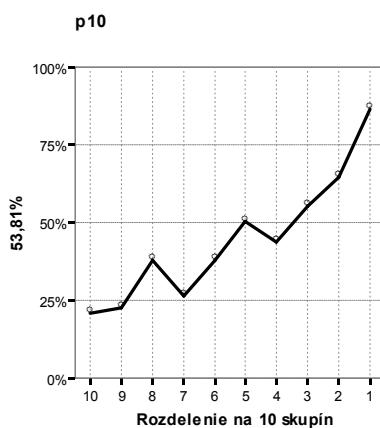
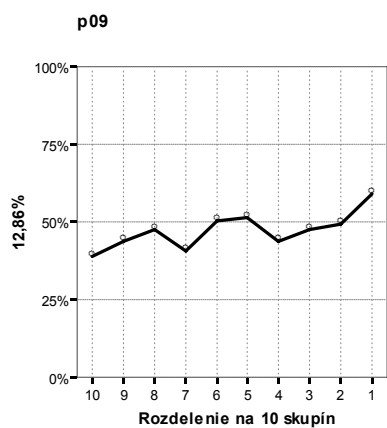
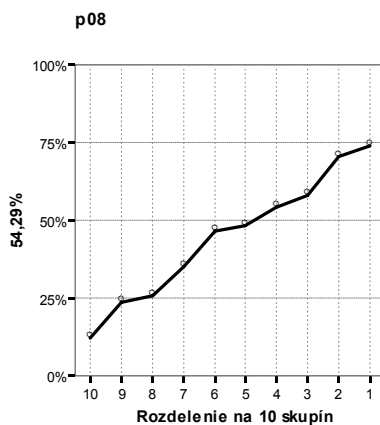
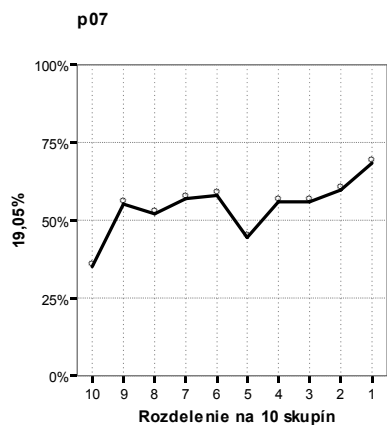
3.6 Distribúcia úspešnosti a citlivosť

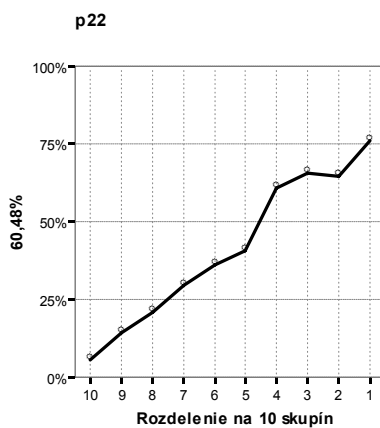
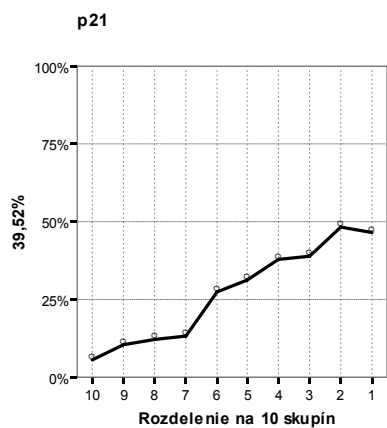
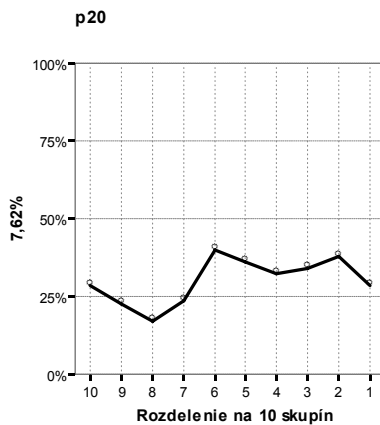
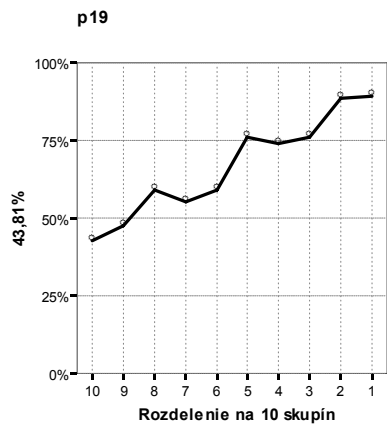
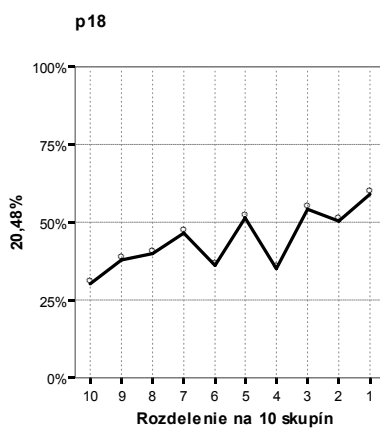
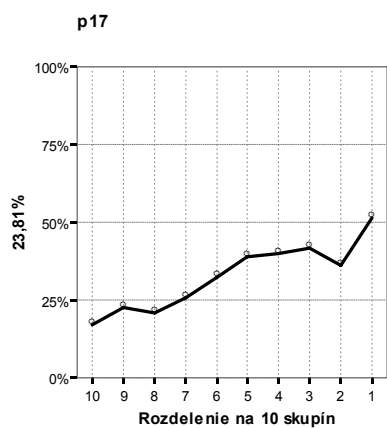
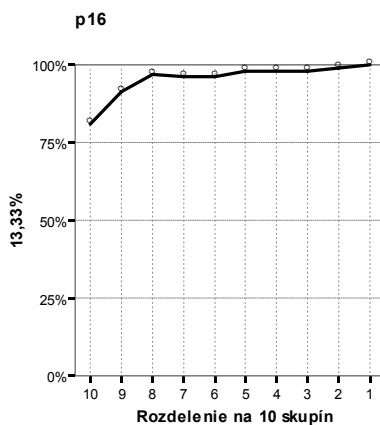
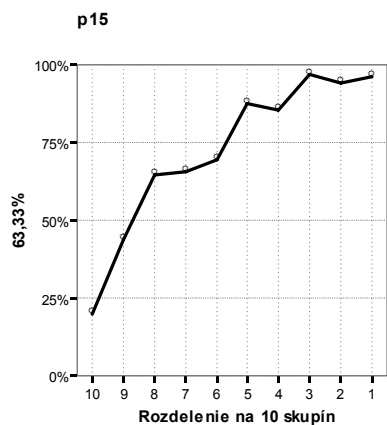
Na x - ovej osi sú žiaci rozdelení podľa úspešnosti v teste do 10 skupín. V prvej skupine (1) sa nachádzajú žiaci s najvyššou úspešnosťou riešenia testu (v %), poslednú skupinu (10) tvoria najmenej úspešní žiaci.

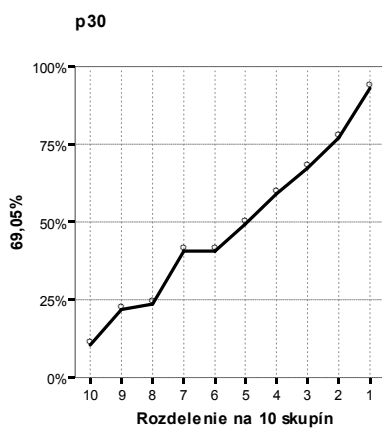
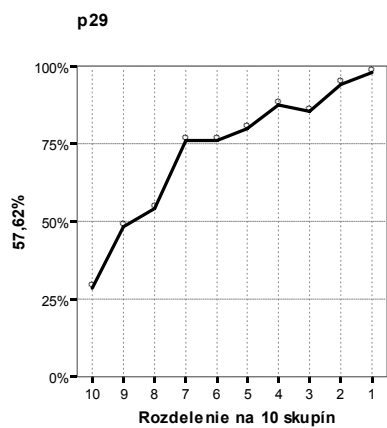
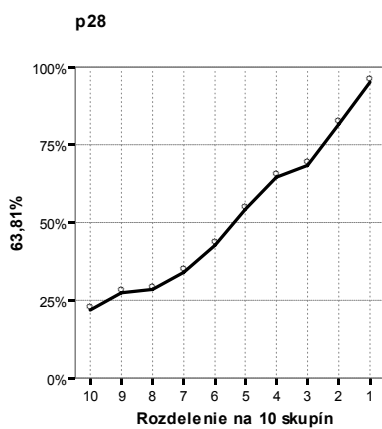
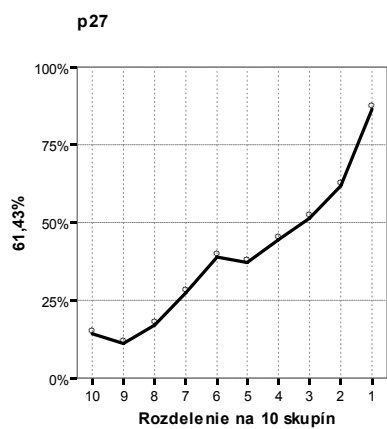
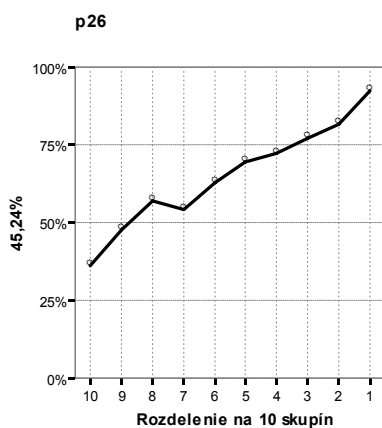
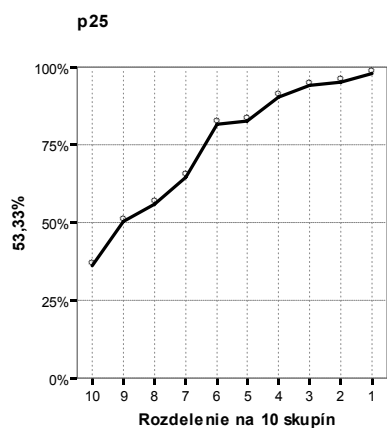
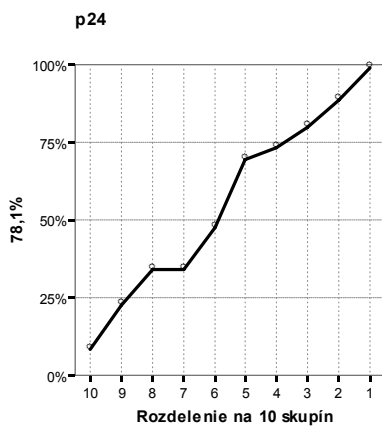
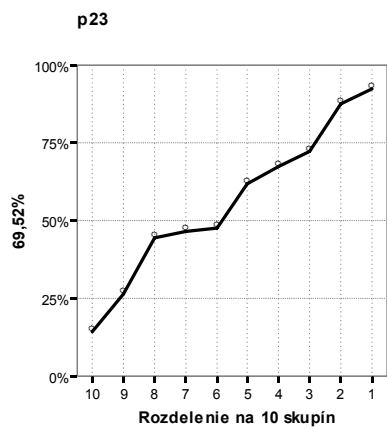
Y - ová os vyjadruje priemernú úspešnosť jednotlivých skupín žiakov. Vľavo vedľa y - ovej osi pri každom grafe je uvedená citlivosť položky (v %).

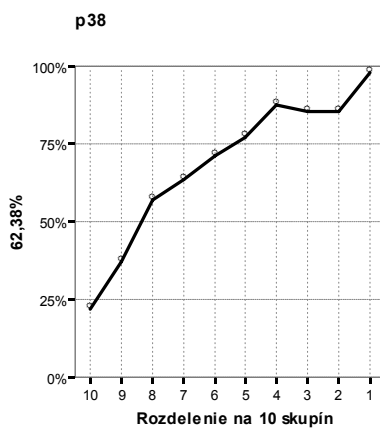
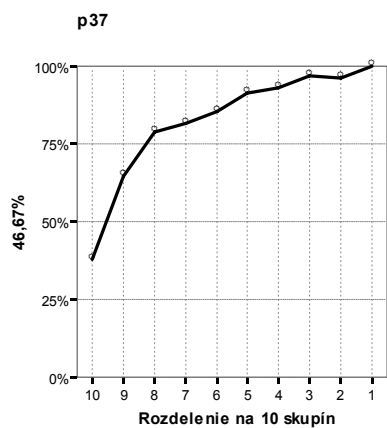
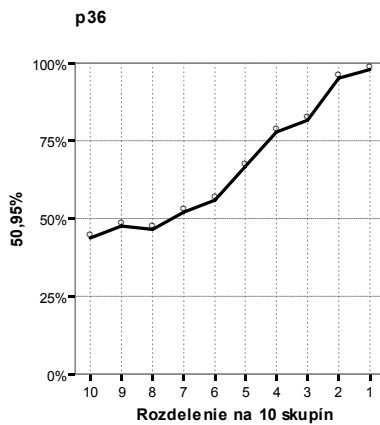
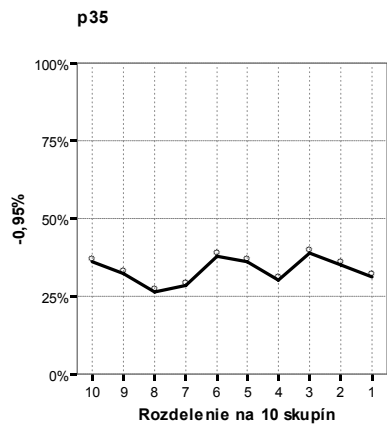
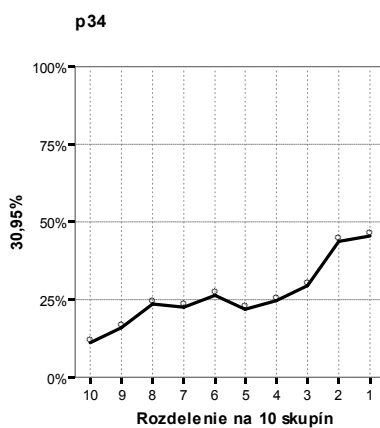
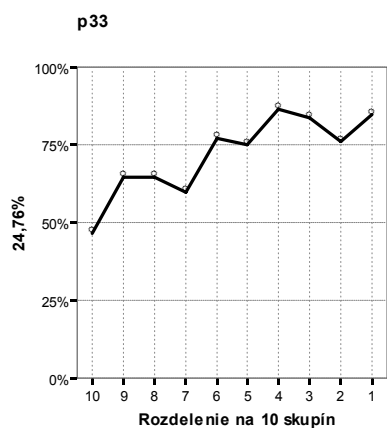
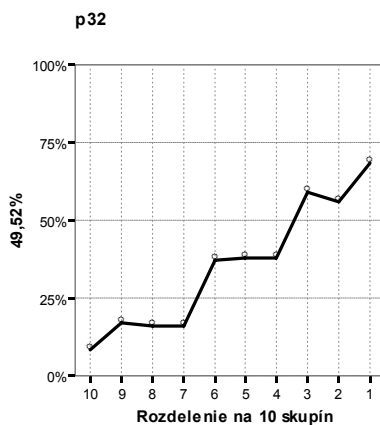
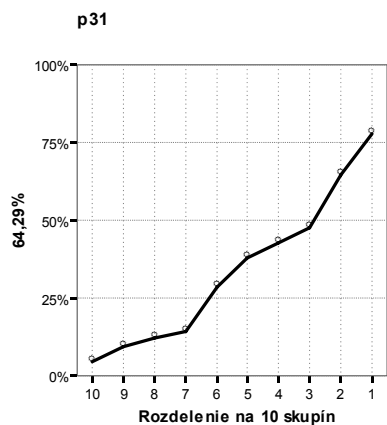
9. graf Grafy distribúcie úspešnosti

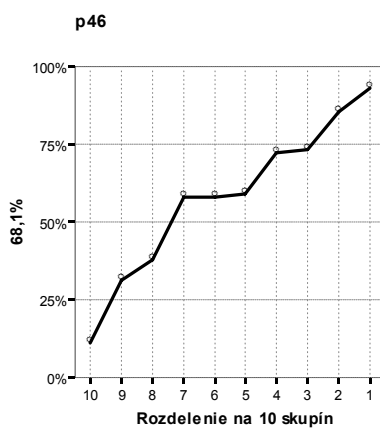
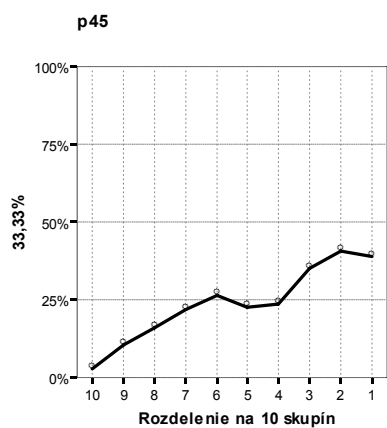
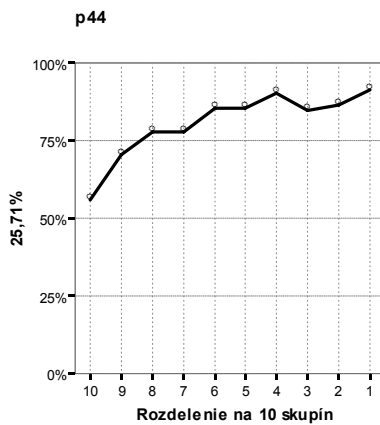
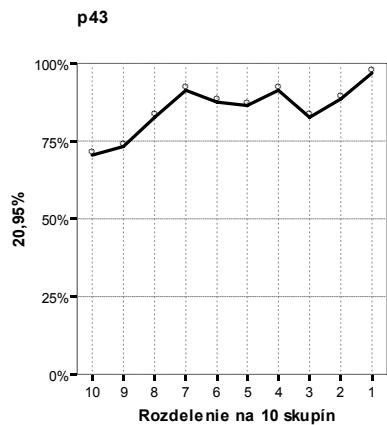
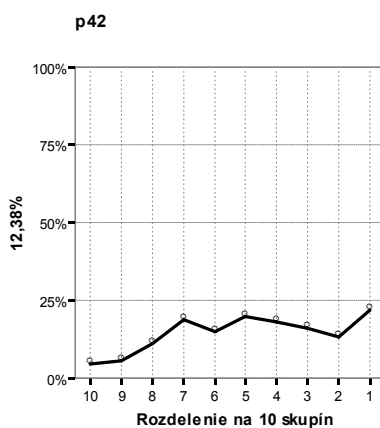
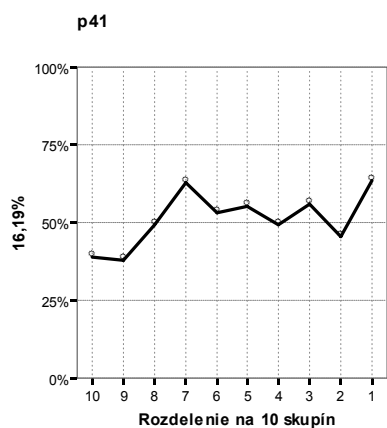
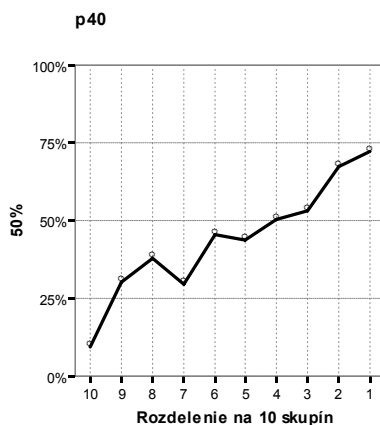
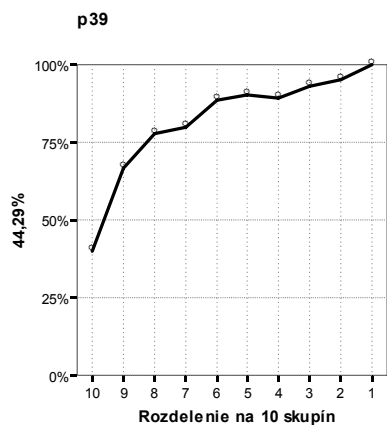

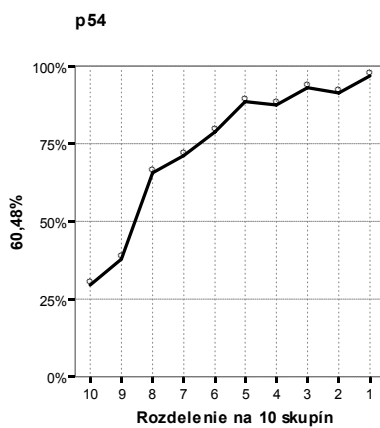
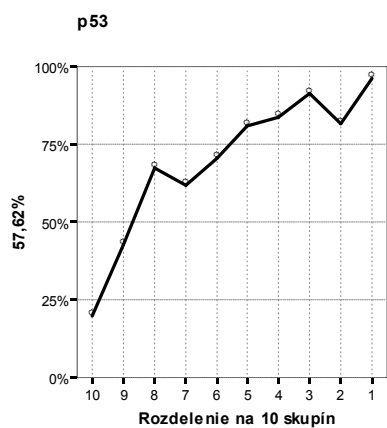
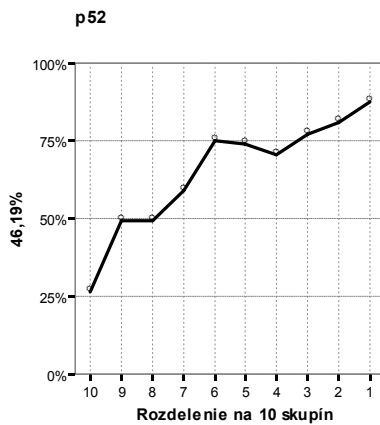
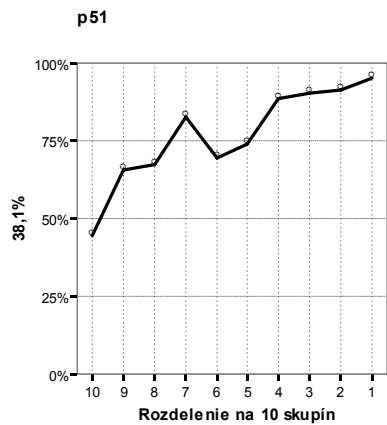
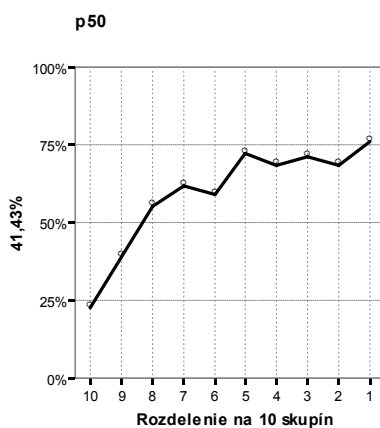
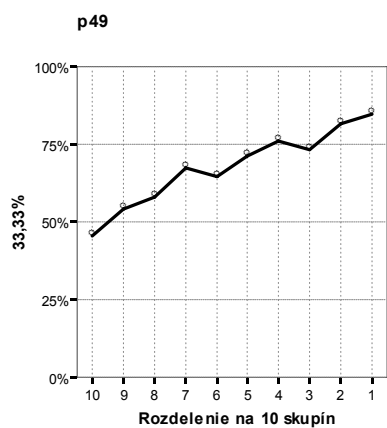
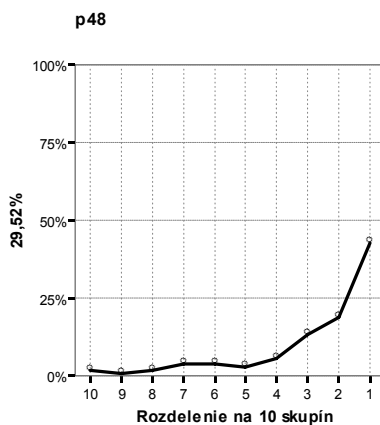
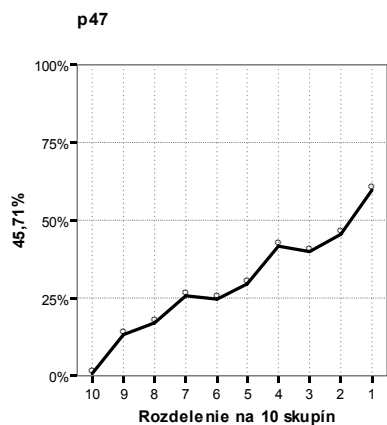

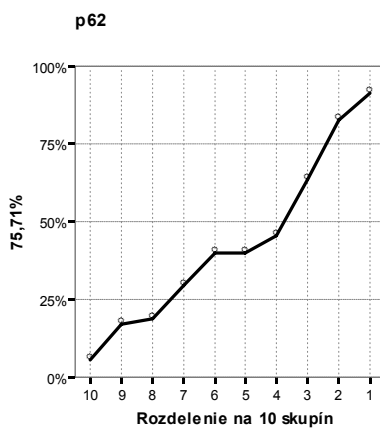
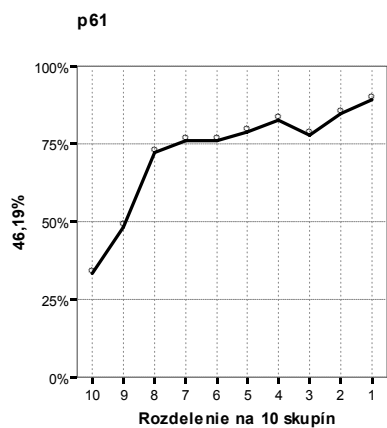
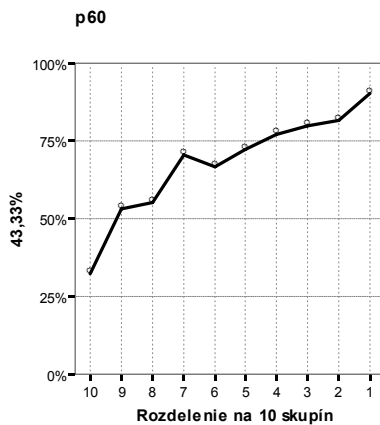
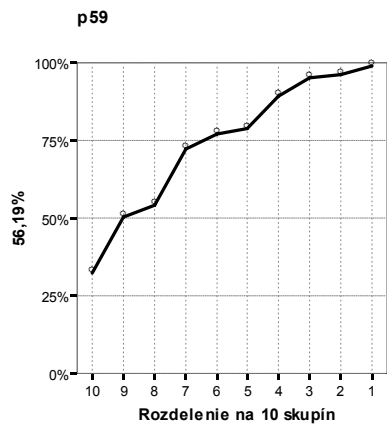
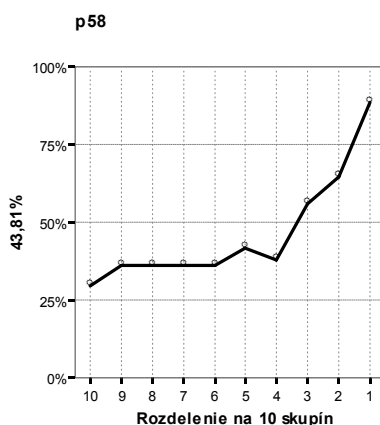
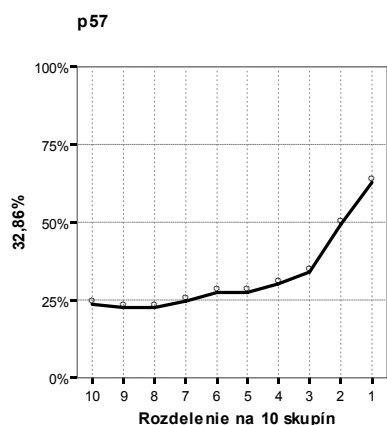
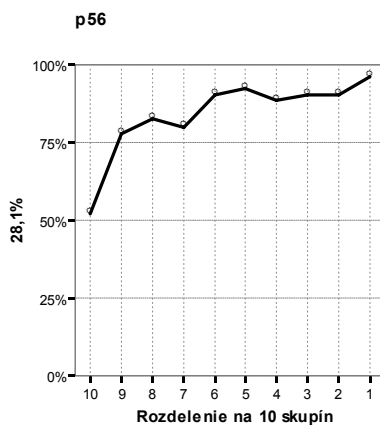
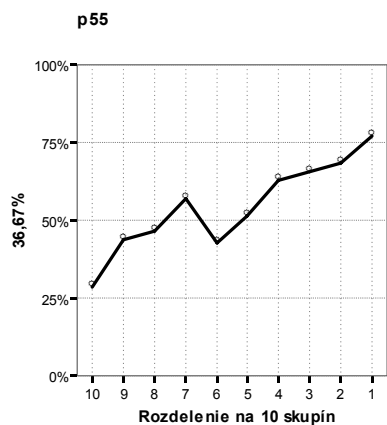

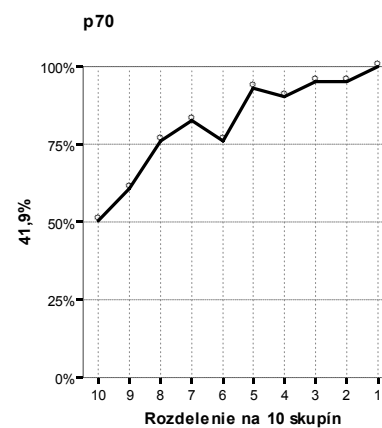
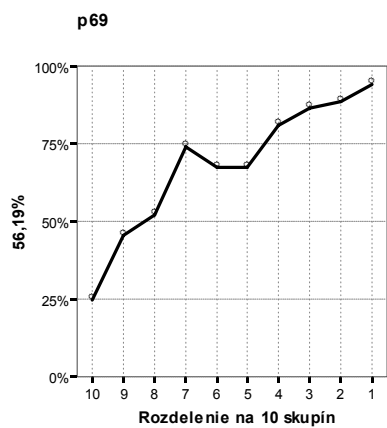
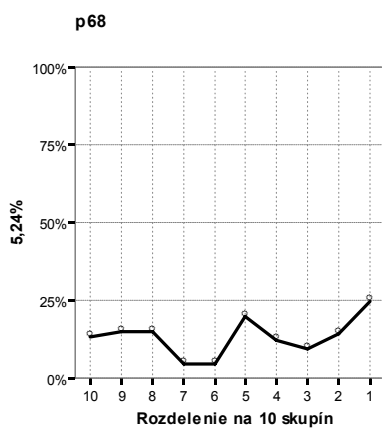
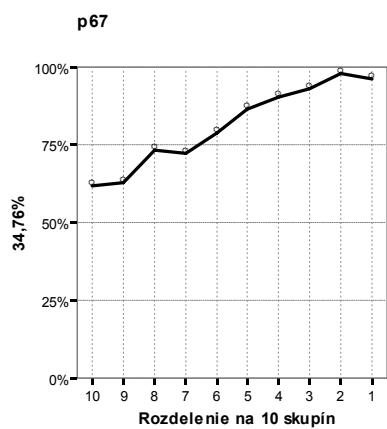
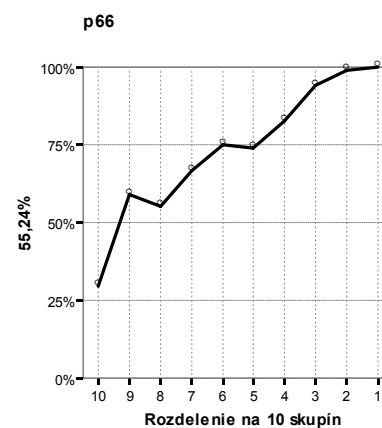
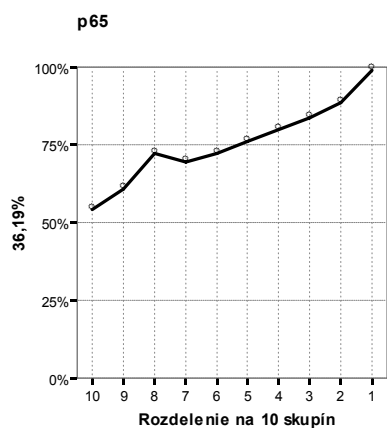
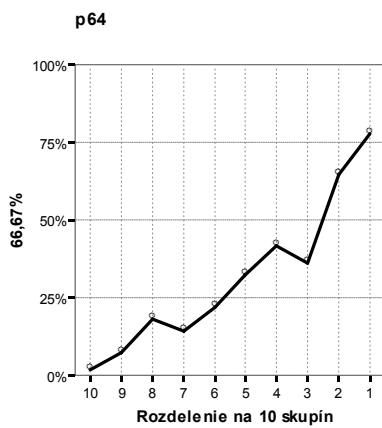
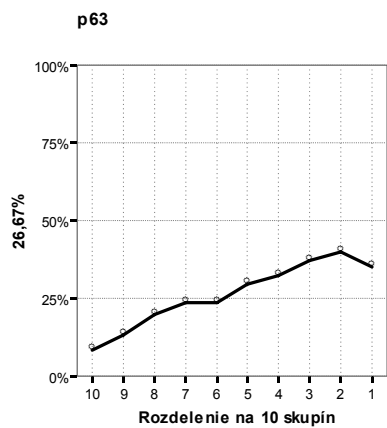

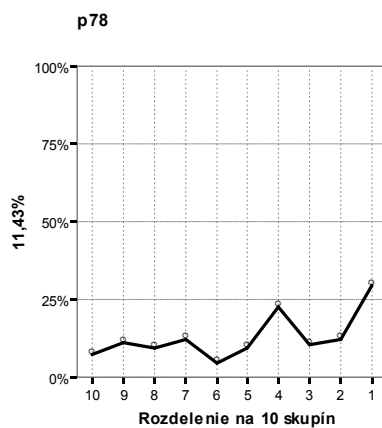
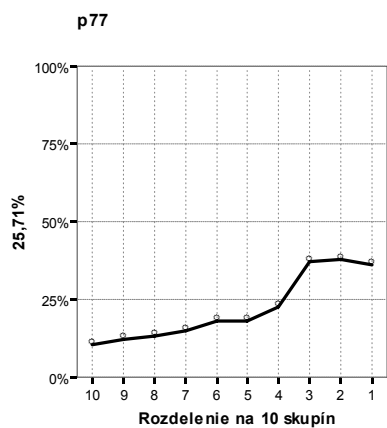
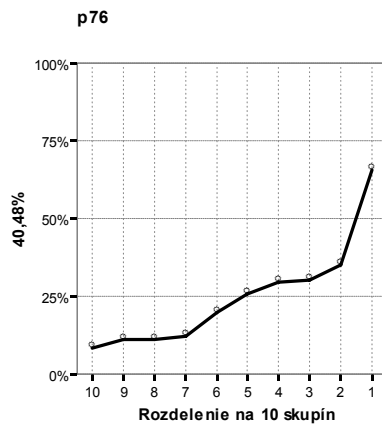
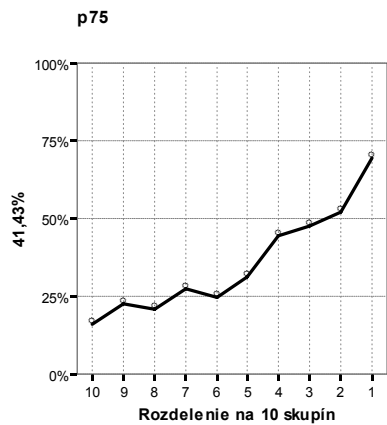
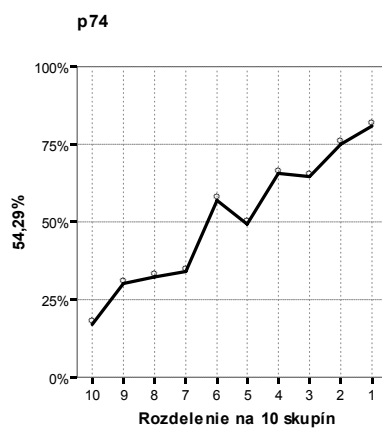
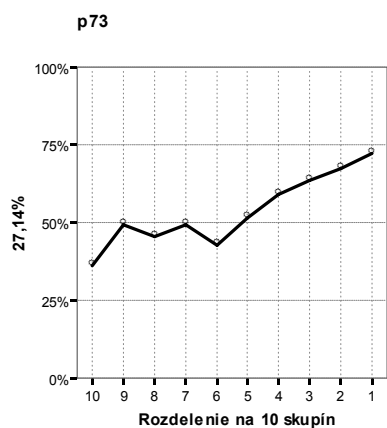
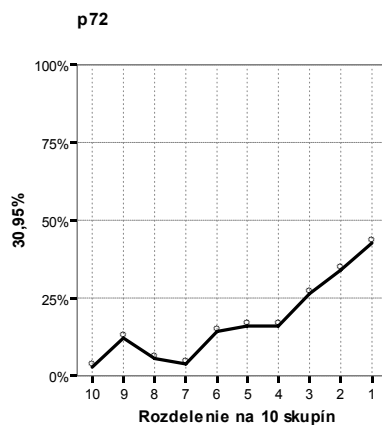
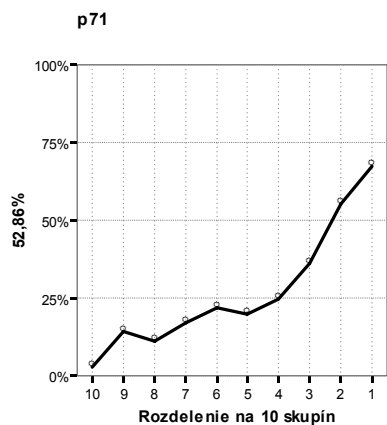

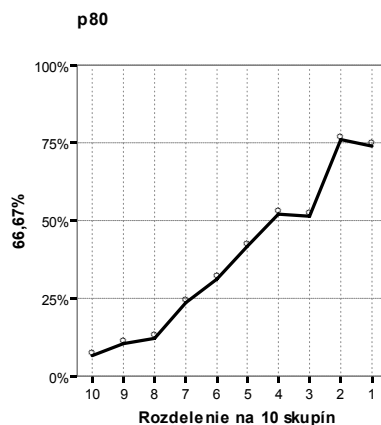
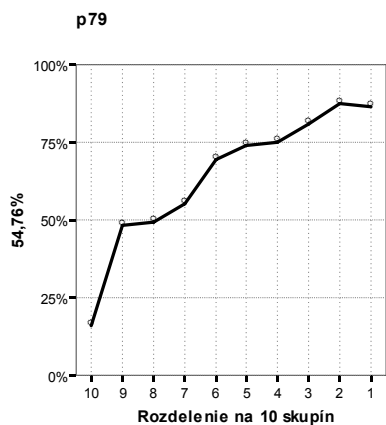

Na grafoch si môžeme všimnúť, ako vhodne diskriminovali žiakov napr. položky č. 24 a č. 62 a naopak, ako žiakov z jednotlivých skupín nerozlišovali napr. položky č. 20 a č. 68.

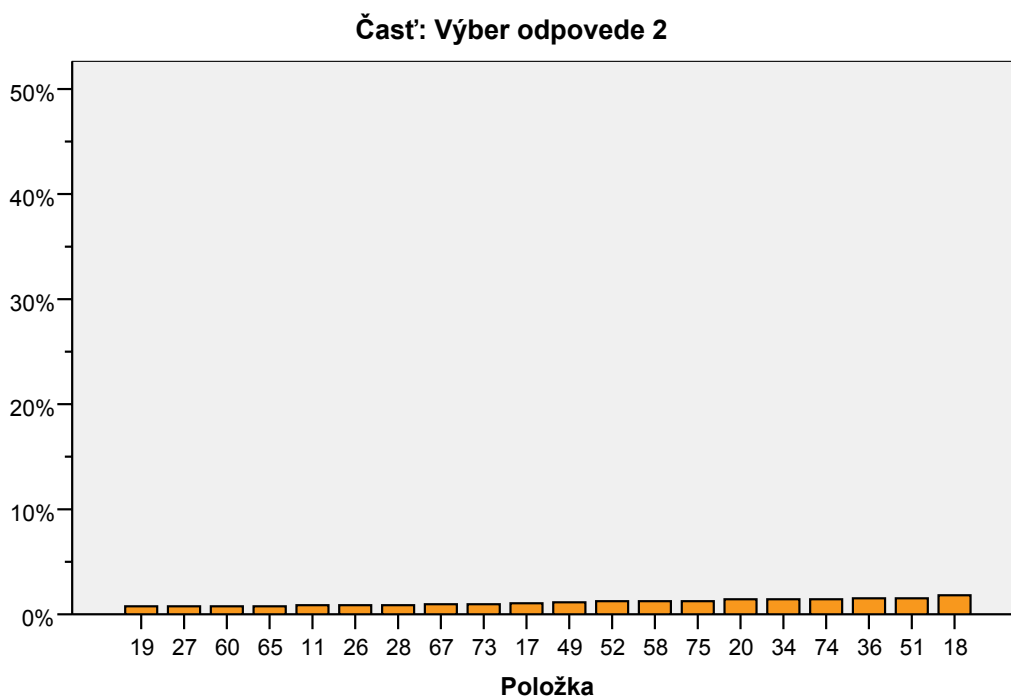
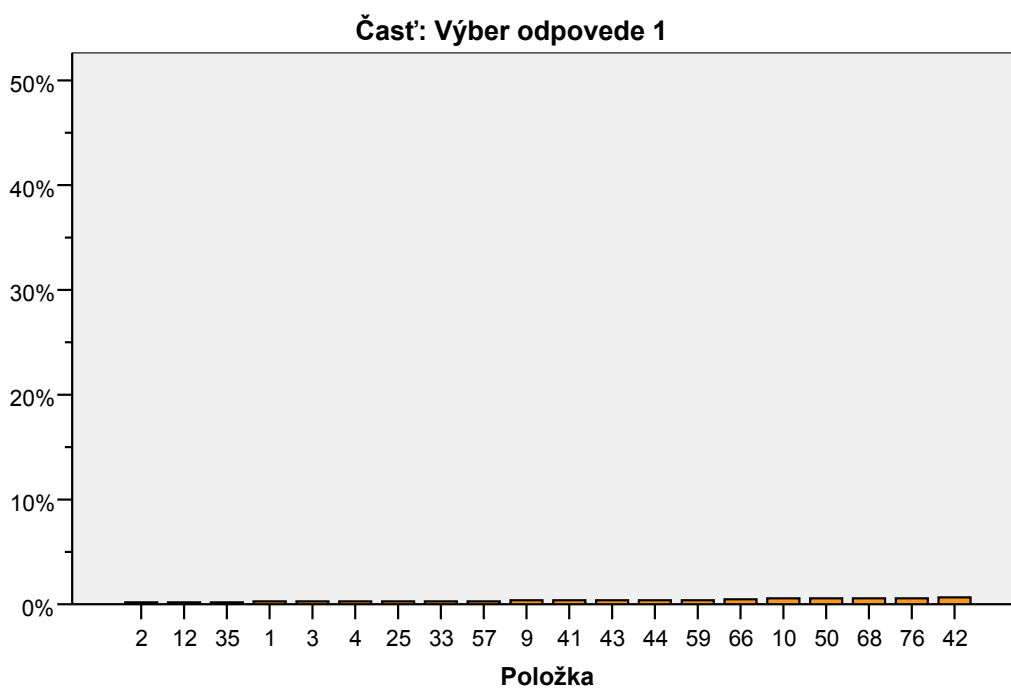
V položke č. 35 žiaci s celkovo horšími výsledkami (skupina 6) dosiahli lepšiu priemernú úspešnosť ako žiaci s celkovo najlepšimi výsledkami v teste (skupina 1).

3.7 Neriešenost'

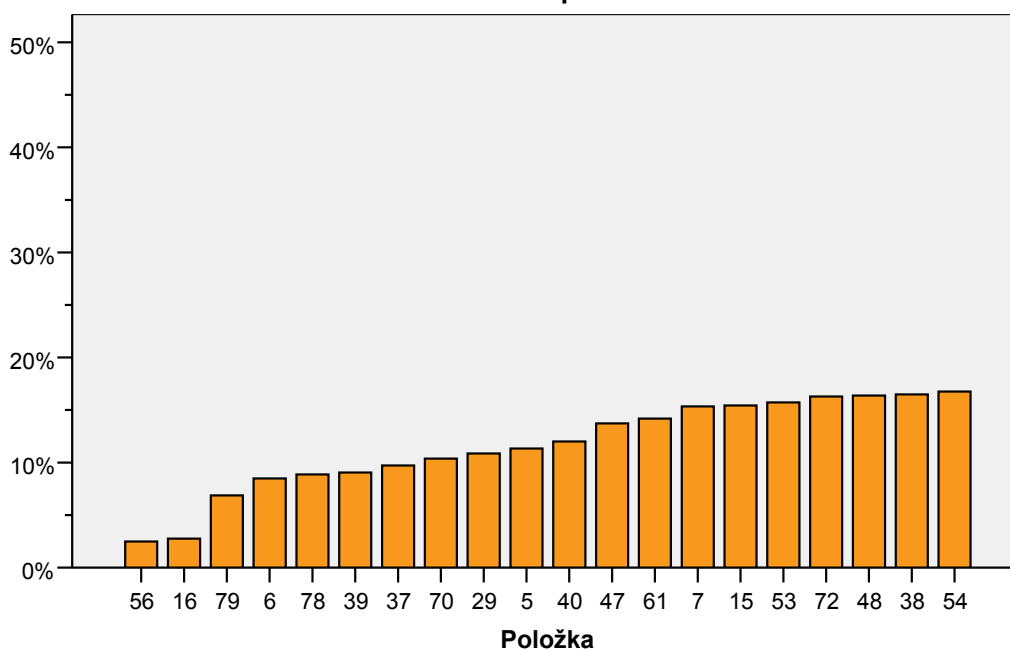
V nasledujúcich grafoch sme usporiadali podľa neriešenosti testové položky s výberom odpovede a s tvorbou krátkej odpovede.

10. graf Testové položky jednotlivých častí testu podľa neriešenosti

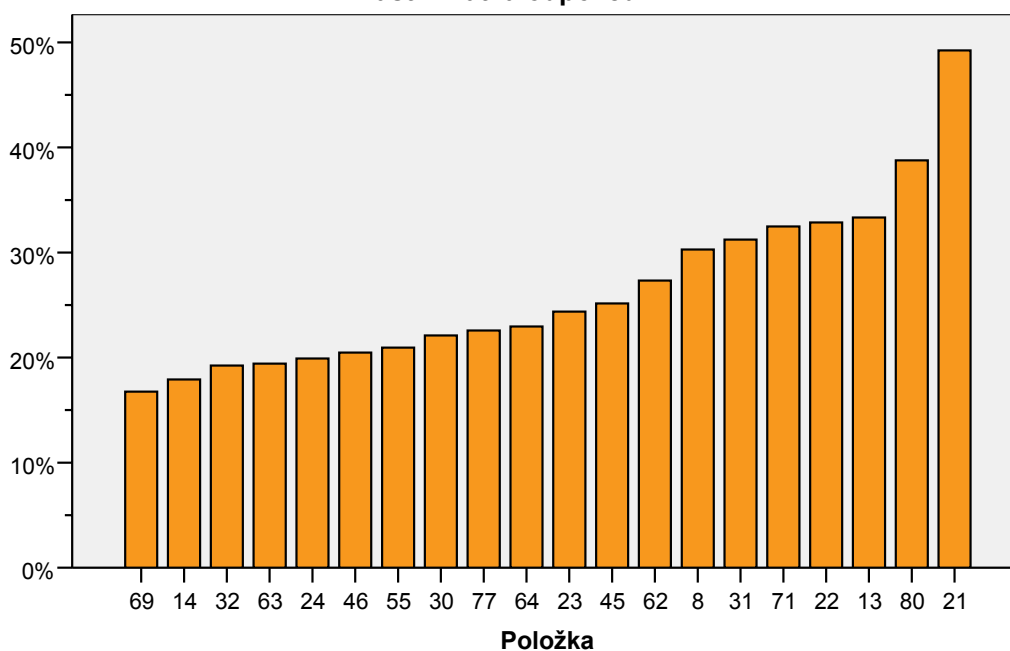
Neriešenost': MJ07B - variant 3279

Časť: Krátka odpoveď 1

Časť: Krátka odpoveď 2

V teste z maďarského jazyka a literatúry základná úroveň B bolo 33 testových položiek s neriešenosťou viac ako 10 %. Všetky položky boli s tvorbou krátkej odpovede.

Neriešenosť viac ako 20 % dosiahlo 15 testových položiek, 7 testových položiek malo neriešenosť viac ako 30 %.

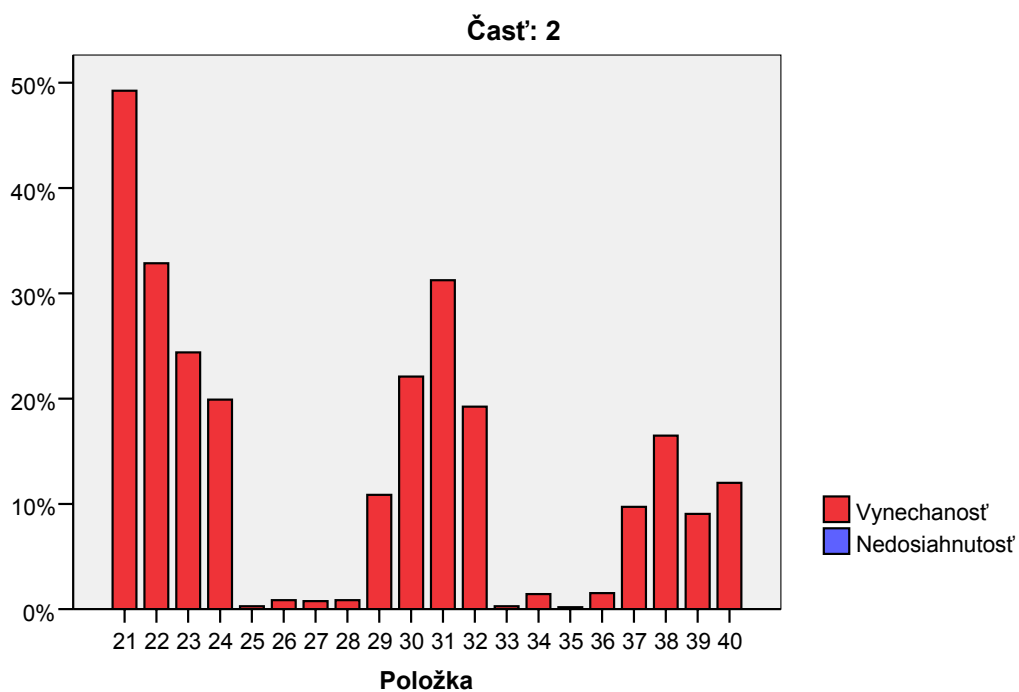
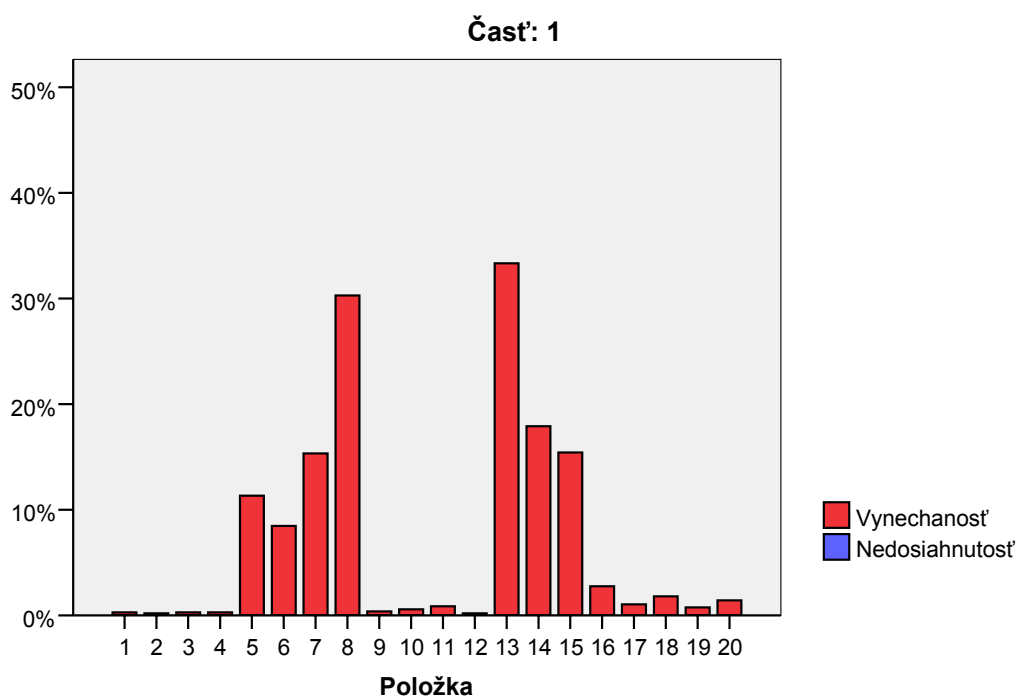
Testová položka č. 21 mala neriešenosť viac ako 40 %.

Nedostiahnutosť testových položiek č. 79 a č. 80 prekročila hranicu 3 %.

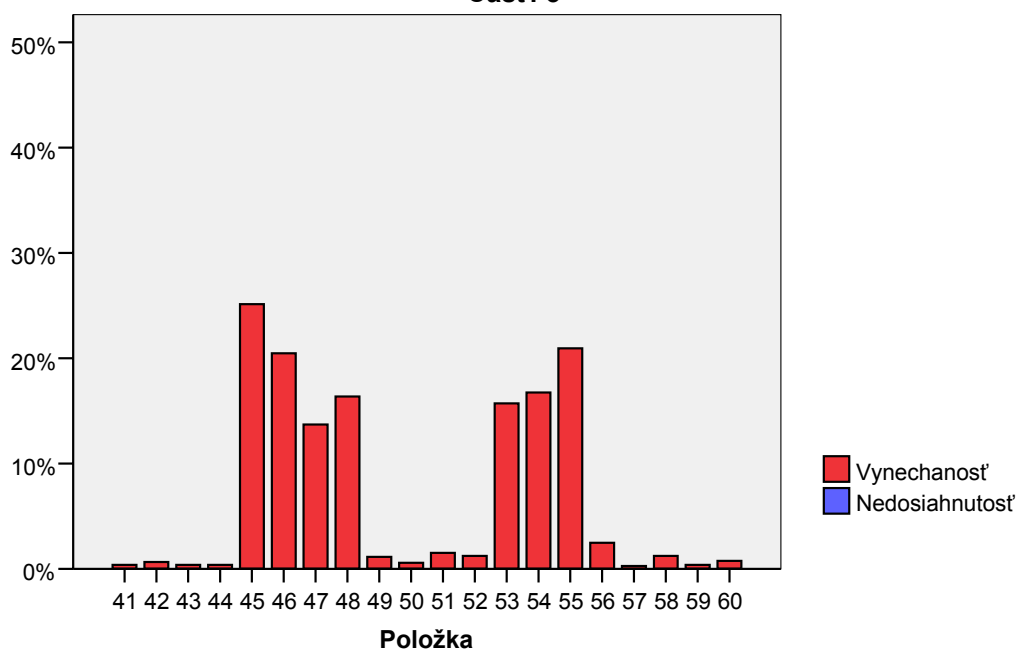
Vynechanosť viac ako 20 % malo 15 testových položiek.

11. graf Vynechanosť a nedosiahnutosť položiek v jednotlivých častiach testu

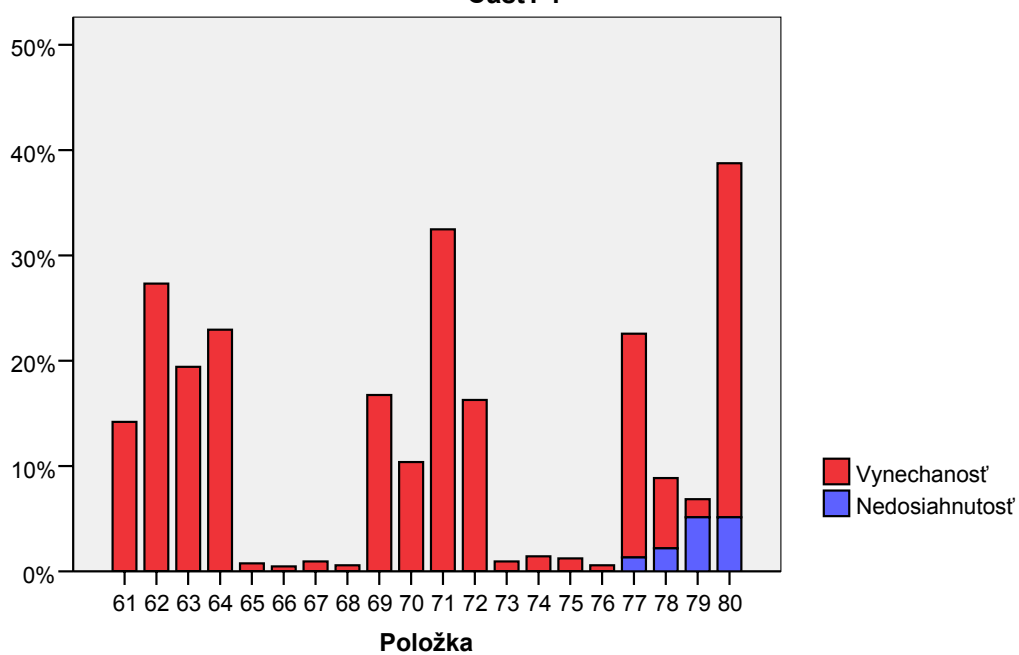
Vynechanosť a nedosiahnutosť: MJ07B - variant 3279

Časť: 3

Časť: 4

3.8 Súhrnné charakteristiky položiek

V nasledujúcej tabuľke uvádzame súhrnné charakteristiky jednotlivých položiek v teste.

25. tabuľka Súhrnné charakteristiky položiek

Charakteristiky položiek: MJ07B - variant 3279

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu
1	23,5	38,1	,00	,29	,29	26,7
2	41,0	60,0	,00	,19	,19	40,2
3	11,5	31,9	,00	,29	,29	32,3
4	52,1	41,9	,00	,29	,29	27,8
5	47,6	75,7	,00	11,33	11,33	48,4
6	40,1	61,0	,00	8,48	8,48	42,1
7	45,6	19,0	,00	15,33	15,33	10,3
8	55,0	54,3	,00	30,29	30,29	35,4
9	52,7	12,9	,00	,38	,38	4,3
10	55,2	53,8	,00	,57	,57	32,5
11	38,7	31,0	,00	,86	,86	20,1
12	11,7	18,6	,00	,19	,19	15,8
13	60,6	63,8	,00	33,33	33,33	39,9
14	30,6	51,4	,00	17,90	17,90	36,1
15	27,5	63,3	,00	15,43	15,43	47,8
16	4,5	13,3	,00	2,76	2,76	21,7
17	67,2	23,8	,00	1,05	1,05	17,3
18	55,8	20,5	,00	1,81	1,81	9,7
19	33,1	43,8	,00	,76	,76	28,7
20	69,8	7,6	,00	1,43	1,43	3,5
21	72,7	39,5	,00	49,24	49,24	30,1
22	58,5	60,5	,00	32,86	32,86	42,9
23	43,8	69,5	,00	24,38	24,38	45,0
24	44,2	78,1	,00	19,90	19,90	54,3
25	25,0	53,3	,00	,29	,29	44,2
26	34,9	45,2	,00	,86	,86	30,2
27	60,9	61,4	,00	,76	,76	40,2
28	48,0	63,8	,00	,86	,86	43,0
29	27,0	57,6	,00	10,86	10,86	43,2
30	51,5	69,0	,00	22,10	22,10	45,8
31	65,9	64,3	,00	31,24	31,24	44,8
32	64,5	49,5	,00	19,24	19,24	37,0
33	28,0	24,8	,00	,29	,29	20,6
34	73,3	31,0	,00	1,43	1,43	18,0
35	66,6	-1,0	,00	,19	,19	-2,7
36	33,3	51,0	,00	1,52	1,52	35,4
37	17,2	46,7	,00	9,71	9,71	42,5
38	31,4	62,4	,00	16,48	16,48	45,6
39	17,8	44,3	,00	9,05	9,05	38,3
40	55,9	50,0	,00	12,00	12,00	31,8

Charakteristiky položiek: MJ07B - variant 3279

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu
41	48,7	16,2	,00	,38	,38	7,0
42	85,4	12,4	,00	,67	,67	9,9
43	14,8	21,0	,00	,38	,38	15,7
44	19,2	25,7	,00	,38	,38	21,4
45	76,0	33,3	,00	25,14	25,14	22,7
46	41,9	68,1	,00	20,48	20,48	45,0
47	70,1	45,7	,00	13,71	13,71	32,8
48	90,4	29,5	,00	16,38	16,38	31,7
49	32,2	33,3	,00	1,14	1,14	20,8
50	40,5	41,4	,00	,57	,57	26,8
51	23,0	38,1	,00	1,52	1,52	30,1
52	35,0	46,2	,00	1,24	1,24	31,8
53	30,3	57,6	,00	15,71	15,71	42,9
54	25,8	60,5	,00	16,76	16,76	46,6
55	45,5	36,7	,00	20,95	20,95	22,5
56	15,8	28,1	,00	2,48	2,48	26,3
57	67,3	32,9	,00	,29	,29	18,2
58	53,6	43,8	,00	1,24	1,24	25,8
59	25,4	56,2	,00	,38	,38	44,0
60	32,0	43,3	,00	,76	,76	30,5
61	27,9	46,2	,00	14,19	14,19	31,7
62	56,5	75,7	,00	27,33	27,33	49,2
63	73,6	26,7	,00	19,43	19,43	18,5
64	68,3	66,7	,00	22,95	22,95	44,5
65	24,3	36,2	,00	,76	,76	25,6
66	26,4	55,2	,00	,48	,48	44,2
67	18,6	34,8	,00	,95	,95	29,4
68	86,6	5,2	,00	,57	,57	2,1
69	31,7	56,2	,00	16,76	16,76	39,8
70	17,9	41,9	,00	10,38	10,38	36,8
71	72,9	52,9	,00	32,48	32,48	36,2
72	82,5	31,0	,00	16,29	16,29	27,1
73	46,2	27,1	,00	,95	,95	16,9
74	49,2	54,3	,00	1,43	1,43	36,6
75	64,2	41,4	,00	1,24	1,24	28,8
76	75,0	40,5	,00	,57	,57	31,2
77	77,8	25,7	1,33	21,24	22,57	19,4
78	87,0	11,4	2,19	6,67	8,86	12,4
79	35,6	54,8	5,14	1,71	6,86	38,1
80	61,9	66,7	5,14	33,62	38,76	44,9

V poslednom stĺpci sme farebne zvýraznili položky, ktoré sme identifikovali ako problematické z hľadiska štatistickej charakteristiky *korelácia medzi položkou a zvyškom testu (P.Bis.)*.

- **Červenou farbou** sme zvýraznili položky, ktoré mali zápornú hodnotu korelácie so zvyškom (napr. položka č. 35).
- **Tehlovou farbou** sme zvýraznili položky, ktoré mali hodnotu korelácie so zvyškom testu $P.Bis. < 5$ (napr. položka č. 68).
- **Tmavooranžovou farbou** sme zvýraznili položky, ktoré mali hodnotu korelácie so zvyškom testu $5 < P.Bis. < 10$ (napr. položka č. 42).
- **Svetlooranžovou farbou** sme zvýraznili položky, ktoré mali hodnotu korelácie so zvyškom testu $10 < P.Bis. < 15$ (napr. položka č. 78).
- **Žltou farbou** sme zvýraznili položky, ktoré mali hodnotu korelácie so zvyškom testu $15 < P.Bis. < 20$ (napr. položka č. 77).

V teste z maďarského jazyka a literatúry základná úroveň B sa vyskytla položka č. 48 s kritickou obťažnosťou (obťažnosť nad 90 %). 7 testových položiek (č. 8, č. 13, č. 21, č. 22, č. 31, č. 71, č. 80) malo príliš vysokú neriešenosť (neriešenosť viac ako 30 %).

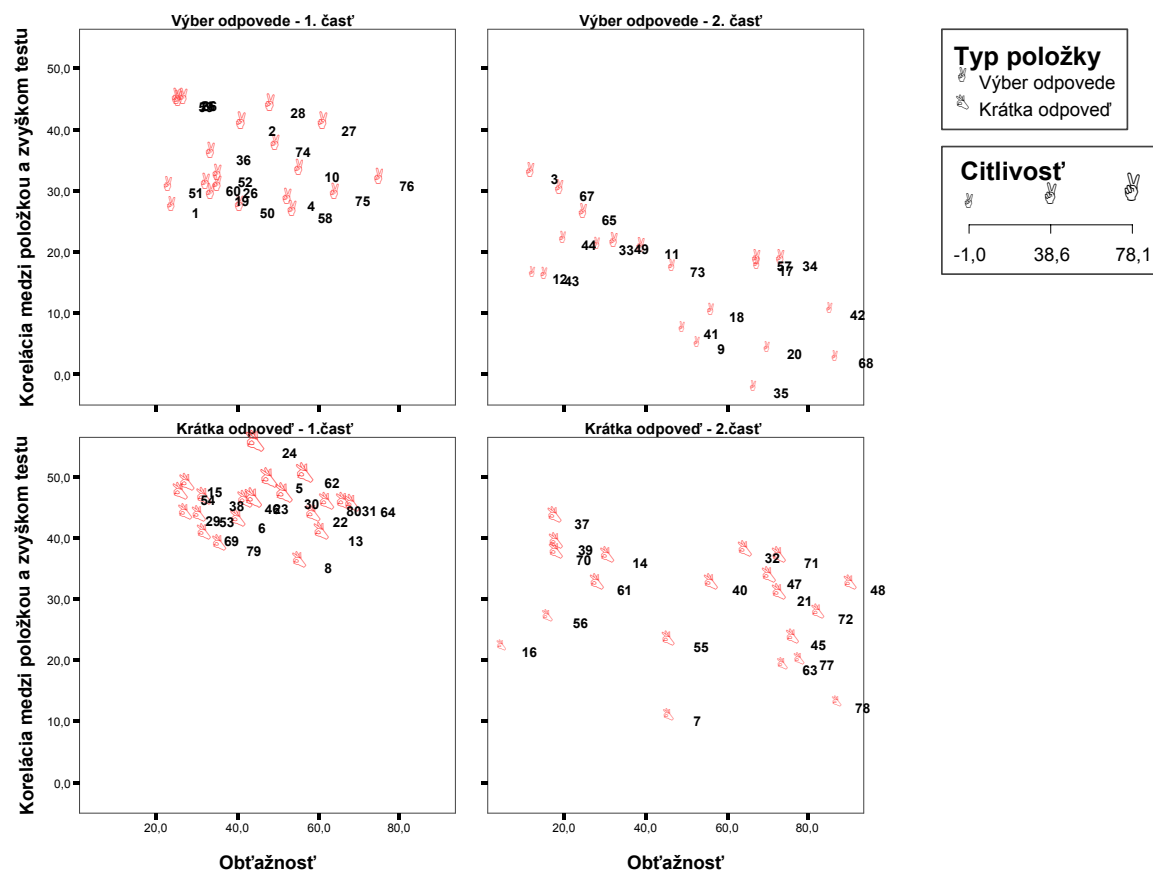
V teste bola 1 položka č. 16 s obťažnosťou menej ako 10 %. Medzi málo citlivé položky (citlivosť menej ako 20 %) patrilo 10 položiek. Položka č. 35 mala zápornú citlivosť. Táto nízka citlivosť súvisí však s tým, že položky boli ľahké (mali nízku obťažnosť), vedeli ich riešiť dobrí aj slabí žiaci a z tohto dôvodu tieto položky medzi týmito žiakmi slabo rozlišovali. Medzi veľmi citlivé položky patrili napríklad položky č. 24, č. 62, č. 5, č. 23, č. 30, č. 46, č. 80.

S nízkou citlivosťou súvisí aj nízka hodnota Point Biserial korelácie medzi položkou a zvyškom testu. Podľa hodnoty *korelácie medzi položkou a zvyškom testu* sme identifikovali:

- 7 položiek s hodnotou menej ako 10
- 2 položky s hodnotou v intervale $10 < P.Bis. < 15$
- 8 položiek s hodnotou v intervale $15 < P.Bis. < 20$

12. graf Súhrnné charakteristiky položiek

Charakteristiky položiek: MJ07B - variant 3279

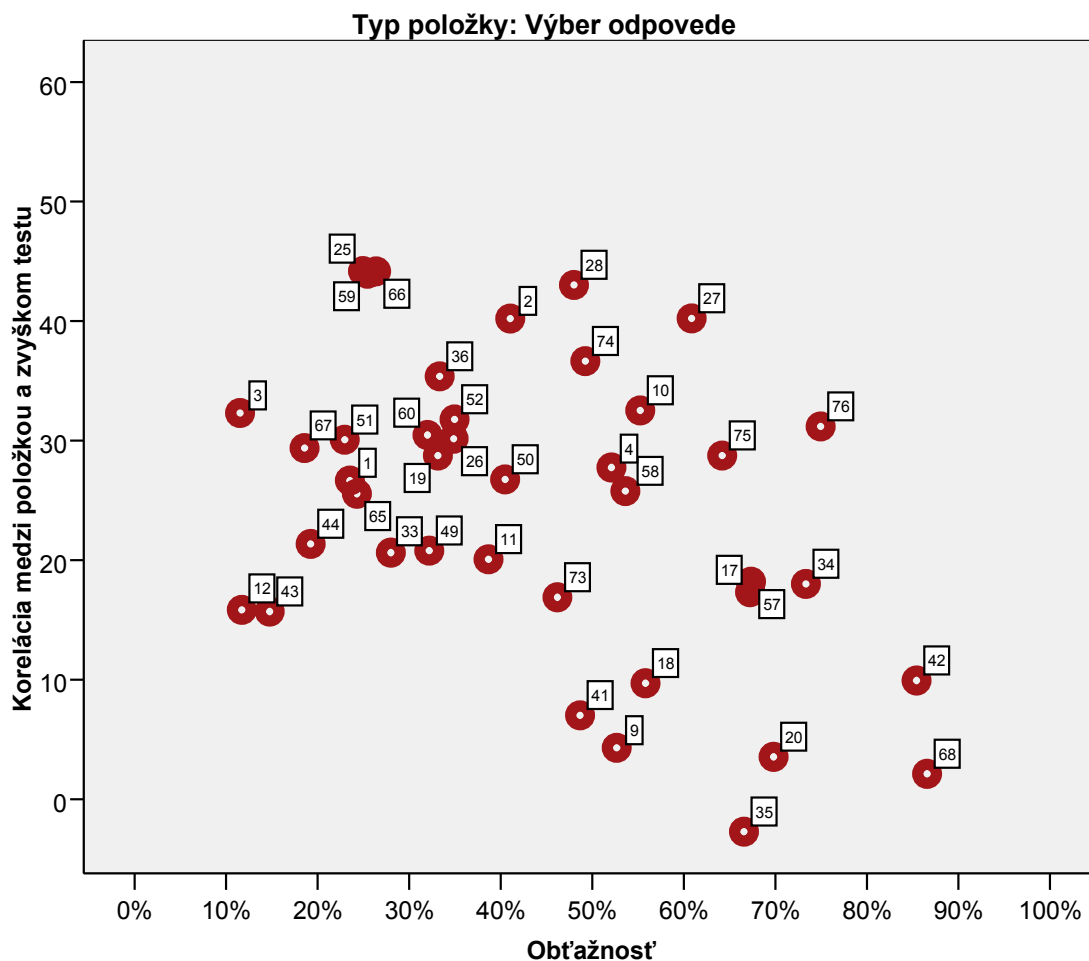

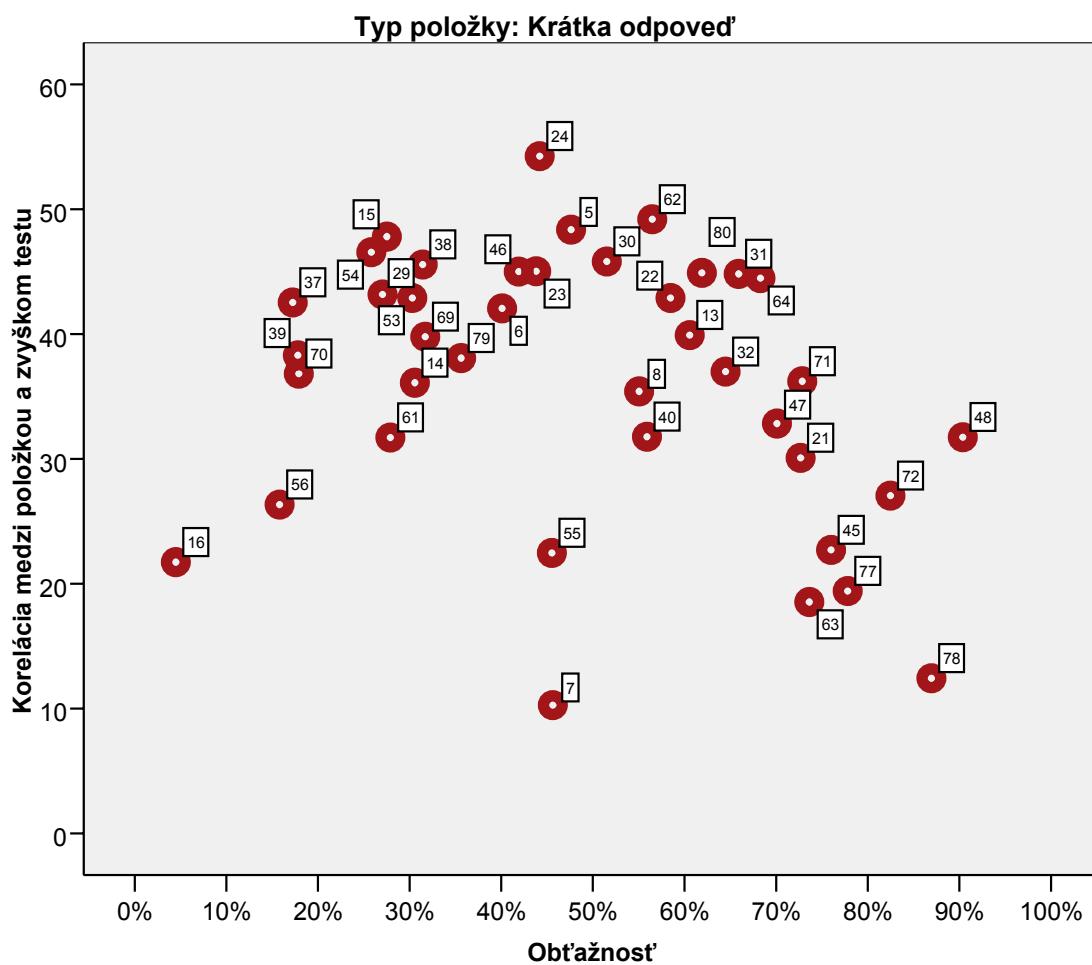
Na základe výsledkov položkovej analýzy sme za **najproblematickejšie položky** v teste označili položky:

- č. 9 - Point Biserial 4,3,
- č. 20 - citlivosť 7,6 % Point Biserial 3,5,
- č. 35 - citlivosť -1,0 % a Point Biserial -2,7,
- č. 41 - Point Biserial 7,0,
- č. 42 - Point Biserial 9,9,
- č. 43 - Point Biserial 15,7,
- č. 68 - citlivosť 5,2 % Point Biserial 2,1,
- č. 78 - Point Biserial 12,4.

V nasledujúcom 13. grafe sme znázornili rozdelenie položiek podľa obťažnosti a hodnoty medzipoložkovej korelácie.

13. graf Rozdelenie položiek podľa obtiažnosti a medzipoložkovej korelácie

Záver

Test z maďarského jazyka a literatúry základná úroveň B sa administroval v rámci generálnej skúšky MS. Písalo ho 2131 žiakov zo 66 škôl. Medzi testovanými žiakmi prevládali žiaci z Nitrianskeho kraja (36 %). Prevládali žiaci stredných odborných škôl (40 %) a žiaci zo štátnych škôl (81 %).

Tento test si zvolilo viac chlapcov (52,1 %) ako dievčat. Medzi testovanými žiakmi bolo 31,7 % žiakov, ktorí mali na polročnom vysvedčení z maďarského jazyka a literatúry v 4. ročníku známku dobrý (3).

Priemerná úspešnosť v teste z maďarského jazyka a literatúry úroveň B bola 53,2 %. Hraničnú priemernú úspešnosť 33 % nedosiahlo 237 žiakov.

Žiaci, ktorí písali variant 3279 dosiahli priemernú úspešnosť 53,7 % a žiaci, ktorí písali variant 3287 dosiahli priemernú úspešnosť 52,7 %. Varianty testu z maďarského jazyka a literatúry úroveň B boli z hľadiska obtiažnosti porovnateľné. Žiaci gymnázií dosiahli pri riešení testových položiek priemernú úspešnosť 62,0 %.

Test z maďarského jazyka a literatúry základná úroveň B mal celkovo výbornú reliabilitu (KR-20 = 0,902).

Na základe položkovej analýzy môžeme povedať, že v teste bolo 33 testových položiek s obtiažnosťou viac ako 50 %. Najobtížnejšia bola testová položka č. 48, naopak najľahšia bola testová položka č. 16. Najvyššiu diskriminačnú silu mala testová položka č. 24, najnižšiu diskriminačnú silu mala testová položka č. 35. Najväčšiu vynechanosť mala testová položka č. 21.

Test obsahoval 1 položku (č. 21) s vysokou neriešenosťou, ktorá bola pre žiakov obtiažná a žiaci ju vynechávali. Vyskytla sa aj položka (č. 48) s kritickou obtiažnosťou. V teste sa nachádzalo 12,5 % ľahkých položiek a 21,3 % testových položiek, ktoré veľmi málo korelovali so zvyškom testu. V teste boli aj problematické položky s výberom odpovede. Na základe tejto skutočnosti odporúčame primerane vyvážiť obtiažnosť položiek v budúcich testoch, zaradiť viac stredne obtiažných položiek a skvalitniť tvorbu distraktorov v testových položkách s výberom odpovede.

PRÍLOHA

Príloha A Prepojenie variantov testu

26. tabuľka Prepojenie variantov testu

3 279	3 287	3 279	3 287	3 279	3 287	3 279	3 287	3 279	3 287
Poradové číslo položky		Poradové číslo položky		Poradové číslo položky		Poradové číslo položky		Poradové číslo položky	
1	57	17	73	33	9	49	18	65	41
2	59	18	76	34	11	50	17	66	43
3	58	19	75	35	10	51	20	67	42
4	60	20	74	36	12	52	19	68	44
5	62	21	79	37	14	53	22	69	48
6	61	22	80	38	13	54	21	70	46
7	64	23	77	39	16	55	24	71	45
8	63	24	78	40	15	56	23	72	47
9	65	25	33	41	50	57	26	73	1
10	67	26	34	42	49	58	28	74	3
11	66	27	35	43	52	59	27	75	2
12	68	28	36	44	51	60	25	76	4
13	70	29	38	45	54	61	32	77	6
14	69	30	37	46	53	62	31	78	5
15	72	31	40	47	56	63	29	79	8
16	71	32	39	48	55	64	30	80	7

Príloha B

Kľúč správnych odpovedí pre položky s výberom odpovede

Poradové číslo položky	3279	3287	Poradové číslo položky	3279	3287
1	D	C	41	B	D
2	B	A	42	A	B
3	B	D	43	B	C
4	A	B	44	A	A
9	A	C	49	D	B
10	C	B	50	B	A
11	A	C	51	D	D
12	B	B	52	A	C
17	D	D	57	C	C
18	B	A	58	B	D
19	C	D	59	C	A
20	B	A	60	D	B
25	B	B	65	C	B
26	A	A	66	A	B
27	C	C	67	A	D
28	B	B	68	B	A
33	A	C	73	B	C
34	C	B	74	A	C
35	D	D	75	C	D
36	A	A	76	D	B

Kľúč správnych odpovedí pre položky s krátkou odpoveďou

A feladat száma	B szint
	feladatlap 3279
05	epigramma
06	reneszánsz
07	termettek
08	időmértékes
13	Anonymus
14	rovásírás
15	mély
16	uráli ~ finnugor ~ ugor
21	sematizmus
22	emberséges hang
23	felszólító
24	összeolvadás
29	Móricz Zsigmond
30	1908
31	okhatározói
32	-mány ~ -ség
37	képeslapok
38	Bori ~ Bori notesz

39	2. sor
40	tárgyrag
45	szakkifejezések ~ szakszók ~ terminus technikus
46	zene
47	névutók
48	befejezett /tört./ melléknévi igenév képzője
53	Elbocsátó, szép üzenet
54	Föl-földobott kő
55	1.
56	el-a-lusz-nak
61	Vinzent van Gogh ~ van Gogh
62	feltételes mód jele
63	motyogta
64	célhatározói
69	tájvers ~ tájleíró költemény
70	Nemzeti dal
71	népies ~ helyzetdalok ~ életképek
72	tárgy
77	tudománytár
78	annyit
79	Rousseau-val
80	tárgyas

Príloha C Test MJ07B variant 3279

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

STROMOVÁ 1, 813 30 BRATISLAVA

Főpróba 2007

KÖZPONTI (EXTERN) RÉSZ

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

B szint

A teszt kódja: **3279**

**NE NYISSÁK KI, VÁRJANAK AZ UTASÍTÁSRA!
ELŐSZÖR OLVASSÁK EL A TESZTHEZ TARTOZÓ UTASÍTÁSOKAT!**

- A teszt **80** feladatot tartalmaz.
- A teszt kitöltéséhez **120** perc áll rendelkezésükre.
- A tesztben kétféle feladattípus található:
- A feleletválasztó feladatoknál a megadott lehetőségek közül válasszák ki a helyes feleletet! Mindig csak egy válasz a helyes. A helyes választ ikszeljék be a válaszadó lap ábrával megjelölt részében!
- A feleletalkotó feladatoknál a választ, amely egy vagy több szóból áll, a válaszadó lap ábrával jelölt részébe írják!
- A teszt minden részének bevezetőjében található utasításokból megtudják, melyik válaszadó lapot kell használniuk.
- **A nyomtatott betűknél különböztessék meg a nagy- és a kisbetűket!**
- Csak írószert használhatnak! Nem használhatnak füzeteket, szótárakat, tankönyveket vagy más irodalmat.
- A jegyzetekre használjanak külön lapot (piszkozatot)! A piszkozat tartalmát az értékelésnél nem vesszük figyelembe.
- **A válaszadó lap kitöltésére vonatkozó pontos utasítások a teszt utolsó oldalán találhatóak. Olvassák el figyelmesen!**
- Dolgozzanak gyorsan, de összpontosítsanak!

Sok sikert kívánunk!

Csak akkor kezdjenek dolgozni, amikor utasítást kapnak.

1. számú idézet

J. Pannonius: Pannónia dicsérete

*Eddig Itália földjén termettek csak a könyvek,
S most Pannónia is ontja a szép dalokat.
Sokra becsülnek már, a hazám is büszke lehet rám,
Szellemem egyre dicsőbb, s általa híres e föld!*

- 01** Döntse el, mit fejez ki a költő a fenti idézetben!
- (A) Magyarország elmaradottságát (B) Itália dicsőítését
(C) hazája iránti szeretetét (D) Magyarország felemelkedését
- 02** Állapítsa meg, hogy milyen versei **nincsenek** Balassinak!
- (A) istenes (B) hazafias (C) szerelemes (D) vitézi
- 03** Válassza ki azt a személyt, akinek az első magyar nyelvű Biblia-fordítást (a Vizsolyi Bibliát) tulajdonítjuk!
- (A) Janus Pannonius (B) Károli Gáspár
(C) Heltai Gáspár (D) Vitéz János
- 04** Határozza meg a fenti idézet utolsó sorában olvasható mellérendelő összetett mondat fajtáját!
- (A) kapcsolatos (B) magyarázó
(C) következtető (D) ellentétes
- 05** Milyen műfajban íródott a fent idézett Pannónia dicsérete c. költemény?
- 06** Nevezze meg a korstílust, amelybe a két fent említett költő – Pannonius és Balassi – tartozott!
- 07** Írjon ki a fenti idézetből egy igét, amely egyes szám 3. személyben és múlt időben van!
- 08** Írja le, hogy a fenti költemény milyen verselésben íródott!

2. számú idézet

P. mester: A magyarok cselekedeteiről

(részlet)

Álmos, az első vezér

Az Úr megtestesülésének nyolcszáztizenkilencedik esztendejében Ügyek, amint fentebb mondottuk, nagyon sok idő múltán Mágóg király nemzetségéből való igen nemes vezére volt Szcítiának, aki feleségül vette Dentű-Mogyerban Őnedbelia vezérnek Emes nevű leányát. Ettől fia született, aki az Álmos nevet kapta. Azonban isteni, csodás eset következtében nevezték el Álmosnak, mert teherben levő anyjának álmában isteni látomás jelent meg turulmadár képében, és mintegy reá szállva teherbe ejtette őt. Egyszersmind úgy tetszett neki, hogy méhéből forrás fakad, és ágyékából dicső királyok származnak, ámde nem a saját földjükön sokasodnak el. Mivel tehát az alvás közben feltűnő képet magyar nyelven álomnak mondják, és az ő születését álom jelezte előre, azért hívták őt szintén Álmosnak.

09	Döntse el, hogy a fenti idézet melyik műfajhoz sorolható az alábbiak közül! (A) monda (B) legenda (C) geszta (D) krónika
10	Jelölje meg az első teljesen magyar nyelvű könyvünket, amely 1440 körül keletkezett! (A) Pray-kódex (B) Képes Krónika (C) Jókai-kódex (D) Gesta Ungarorum
11	Állapítsa meg, hogy ki írta az alábbiak közül a Rege a csodaszarvasról c. művet! (A) Arany János (B) Petőfi Sándor (C) Vörösmarty Mihály (D) Jókai Mór
12	Válassza ki a helytelenül elválasztott szót az alábbiak közül! (A) le-á-nyát (B) ágy-é-ká-ból (C) mond-ják (D) mint-egy
13	Miként nevezték a későbbi korokban a fenti idézet szerzőjét, P. magistert?
14	Nevezze meg azt az ősi magyar írásmódot, amellyel elődeink még a latin írásbeliség átvétele előtt írtak!
15	Állapítsa meg, milyen hangrendű lesz az alábbi szó: turulmadár!
16	Nevezze meg a nyelvcsaládot, amelyhez a magyar nyelv tartozik!

3. számú idézet

Zs. Nagy Lajos: Csehszlovákiai magyar költő fohásza az Úrhoz

(részlet)

*Uram, világosítsd meg a mi elménk,
teremts nekünk minisztereket, hóhányókat és
zongorahangolókat,
szabadíts meg bennünket a fülcsengéstől,
a fülcimparangatástól és nyelvátültetéstől,
mert tüskés a mi sorsunk, mint a kaktusz,
és kemény is, mint a kosok szarva,
tekints parasztjaidra, Uram,...*

- 17 Állapítsa meg, hogy milyen módon fejezi ki a költő a kisebbségben élők helyzetét!
(A) tragikus (B) komikus (C) szatirikus (D) groteszk
- 18 Jelölje meg az első önálló szlovákiai magyar irodalmi folyóirat, az Irodalmi Szemle indulásának időpontját!
(A) 1948 (B) 1958 (C) 1968 (D) 1978
- 19 Jelölje meg, aki **nem tartozik** a szlovákiai magyar írók/költők csoportjába!
(A) Zs. Nagy Lajos (B) Duba Gyula
(C) Kányádi Sándor (D) Gál Sándor
- 20 Döntse el, hogy a fenti idézetből származó összetett szóban (**fülcimparangatás**) milyen alárendelői viszony van a fülcimpa és a rangatás szavak között!
(A) alanyos (B) jelzős (C) határozós (D) tárgyas
- 21 Miként nevezték azt a jelenséget, amikor az írók/költők egy előre megszabott forma szerint alkottak? Egy idegen szóval nevezze meg ezt a fogalmat!
- 22 Írja le magyarul a *vox humana* kifejezést, amelyet A vádlott megszólal c. röpirat alapeszméjeként tartunk számon!
- 23 Nevezze meg a fenti idézetből kiemelt mondat fajtáját annak tartalma szerint!
Tekints parasztjaidra, Uram...
- 24 Nevezze meg a mássalhangzók egymásra hatásának (mássalhangzó-változásnak) azt a fajtáját, amely a fenti szöveg **szabadíts** szavában fedezhető fel!

4. számú idézet

A néhai bárány

(részlet)

Gerendák, ajtók és mindenféle házi eszközök úsztak a hullámokon. Azután jött egy petrence, utána pedig valami négyszögletes tuskót gurítottak a habok...

Nem tuskó biz az, de tulipános láda s nini, egész csuda, milyen szépen ül a tetején egy picike bárány. ...

Nem volt abban a ládában egy veszett garas sem, hanem benne volt a szép majornoki Baló Ágnes kelengyéje...

Le kellett most már mondani a reményről is. Kár volt akár egy szalmaszálat is keresztültenni ebben a dologban, mert csak rosszabbra fordul. Nemcsak a hozománya van oda a szegény Ágnesnek, hanem most már az egészsége is.

<p>25</p>	<p>Határozza meg, hogy a fenti idézet melyik írónak tulajdonítható!</p> <p>(A) Móricz Zsigmond (B) Mikszáth Kálmán</p> <p>(C) Móra Ferenc (D) Jókai Mór</p>
<p>26</p>	<p>Az illető író hová sorolható az alábbiak közül?</p> <p>(A) realizmus (B) avantgárd</p> <p>(C) romantika (D) nyugatosok</p>
<p>27</p>	<p>Válassza ki azt a műfajt, amelyben a fenti idézet írója <i>nem alkotott!</i></p> <p>(A) elbeszélés (B) karcolat</p> <p>(C) elbeszélő költemény (D) novella</p>
<p>28</p>	<p>Határozza meg a fenti idézetből származó <i>keresztültenni</i> szó szófaját!</p> <p>(A) cselekvést kifejező ige (B) főnévi igenév</p> <p>(C) helyhatározószó (D) viszonyzó</p>
<p>29</p>	<p>Nevezze meg azt a realista író, aki a Rokonok című regényében élesen bírálta a dzsentrí élőködését!</p>
<p>30</p>	<p>Írja le a Nyugat indulásának évét, amelybe a fenti idézet szerzője nem tartozhatott!</p>
<p>31</p>	<p>Állapítsa meg a fenti szöveg utolsó előtti alárendelő összetett mondatának fajtáját a lehető legpontosabban!</p>
<p>32</p>	<p>Írjon ki egy képzőt a fenti idézet utolsó mondatából!</p>

5. számú idézet

Radnóti Miklós:

(részlet)

*Bolond, ki földre rogyván fölkél és újra lépked,
s vándorló fájdalomként mozdít bokát és térdet,
de mégis útnak indul, mint akit szárny emel,
s hiába hívja árok, maradni úgyse mer,
s ha kérdezed, miért ne? még visszaszól talán,
hogy várja őt az asszony s egy bölcsebb, szép halál.*

33 Jelölje meg a fenti költemény címét!

- (A) Az erőltetett menet (B) Nem tudhatom
(C) Töredék (D) Razglednicák

34 A Nyugat melyik korszakába tartozott Radnóti Miklós?

- (A) elsőbe (B) másodikba (C) harmadikba (D) egyikbe sem

35 Döntse el, hogy mit jelent az utolsó sorban megjelenő „egy bölcsebb, szép halál”!

- (A) Akkor lesz csak érdemes meghalni, ha már elég művelt lett az ember.
(B) Olyan halált kíván választani a költő, amelynek lesz értelme.
(C) A halál csak akkor nevezhető szépnek, ha elég bölcs hozzá az ember.
(D) Emberhez méltatlan dolog a háború áldozataként elpusztulni.

36 Sorolja be a fenti idézetből származó **talán** szót a megfelelő szófajtani kategóriába!

- (A) módosítószó (B) kötőszó
(C) névutó (D) határozószó

37 Radnóti utolsó verseinek ciklusa a Razglednicák. Mit jelent ez a szerb szó?

38 Milyen noteszben találták meg Radnóti Miklós utolsó verseit, amelyet csak az exhumálása után találtak meg kabátja zsebében?

39 Keresse meg, hogy az alábbi mondattani elemzés a fenti idézet melyik sorára illik! Csak sor számát írja le, amelyekre a mondatrészek felsorolása illik!

minőségjelző, határozó, állítmány, tárgy, tárgy

40 Nevezze meg a fenti idézetben található **bokát** szó végén levő toldalékot!

6. számú idézet

Pázmány Ágnes: Új média a vizuális művészetekben – fotó

(részlet)

(szövegértésre készített feladat)

Képek vetítéséről először 1640-ből van adatunk. A *laterna magica* bizonyos szempontból fordítottja a fényképezés elődjének tekinthető *camera obscurának*. Míg ugyanis az utóbbinál a képet bevetítik a kamerába, addig az előbbinél a képet kivetítik a „dobozból”. A *laterna magica* működési elve: üveg gyűjtőlencséje **elé** olajmécsest állítottak, közéjük pedig egy üveglemezt helyeztek festett vagy rajzolt képekkel. A fénysugarak az üveglemezen **át** a gyűjtőlencsén **keresztül** egy fehér vászonlapra vetítették a lemez ábráit.

- 41 Állapítsa meg, milyen tárgyak szükségesek a *laterna magica* működéséhez!
- (A) üveglencse, gyertya, falemez
- (B) üvegből készült lencse és lemez, olajmécsest, vászonlap
- (C) üveglencse, üveglemez, olajmécsest
- (D) üveglencse, fénysugár, olajmécsest, vászonlap
- 42 Válassza ki az alábbi szó megfelelő helyesírását!
- (A) zsákvászon lap (B) zsák vászonlap
- (C) zsák-vászonlap (D) zsákvászonlap
- 43 Döntse el, melyik szerkezet az, amelyiknél a képet kivetítik a „dobozból”!
- (A) camera obscura (B) *laterna magica*
- (C) egyik sem (D) mindkettő
- 44 Állapítsa meg, melyik az a szerkezet, amelyik a fényképezőgép őséne tekinthető!
- (A) camera obscura (B) *laterna magica*
- (C) mindkettő (D) egyik sem
- 45 A szókészletünk tagolódása szerint melyik szavak csoportjába sorolhatók be az alábbi idegen kifejezések: *laterna magica*, *camera obscura*?
- 46 Nevezzen meg olyan művészeti ágat, amely **nem a vizuális** művészetek kategóriájába tartozik!
- 47 Állapítsa meg, milyen szófaji kategóriába tartoznak a szövegben kijelölt szavak!
- 48 A lehető legpontosabban nevezze meg az alábbi szóban vastagon kiemelt toldalék nevét: a lerajzolt kép!

7. számú idézet

Ady Endre: Lédával a bálban

Sikolt a zene, tornyosul, omlik
Parfümös, boldog, forró ifju pára
S a **rózsakoszorús** ifjak, leányok
Rettenve néznek egy fekete párra.

Kik ezek?” S mi bús csöndben belépünk.
Halál-arcunk sötét fátyollal óvjuk
S hervadt, régi **rózsa-koszoruinkat**
A víg teremben némán szerte-szórjuk.

*Elhal a zene s a víg teremben
Téli szél zúg s elalusznak a lángok.
Mi táncba kezdünk és sírva, dideregve
Rebbennek szét a boldog mátkapárok.*

- 49** Döntse el, hogy mi alkotja a fenti költemény alapvető ellentétpárját!
- (A) Ady – Léda (B) szerelem – közöny
(C) nyár – ősz (D) boldog mátkapárok – fekete pár
- 50** Válassza ki az alábbi rímképletek közül a fenti költeményre illőt!
- (A) abab (B) xaxa (C) aabb (D) aaaa
- 51** A francia szimbolista költők jelentős szerepet játszottak Ady egyéni hangjának kialakulásában. Melyikük versében fordulnak elő az alábbi, oly jellemző szavak?
- zsong, jajong, busong, monoton, konokon, halvány beteg, holt avar,*
- (A) Rimbaud: A magánhangzók szonettje
(B) Verlaine: Költészettan
(C) Baudelaire: Az albatrosz
(D) Verlaine: Őszi chanson
- 52** Állapítsa meg, hogy ha Ady A fekete zongora c. költeményének még a címében is a meg nem írt verseire utalt, akkor az alábbi szóképek közül melyikre kell gondolnunk vele kapcsolatban!
- (A) szimbólum (B) szinesztézia (C) metafora (D) allegória
- 53** Írja le a Léda-szerelem végét, a szakítást jelentő vers címét!
- 54** Nevezze meg Ady híres költeményét, amelyben a gravitáció erejéhez hasonlítja hazaszeretetét, a szülőföld iránti ragaszkodását!
- 55** A fenti költeményben két helyen olvasható a következő két szó: **rózsakoszorús** – **rózsa-koszoruinkat**. Írja ki azt a formát, ahogyan a mai helyesírásnak megfelel!
- 56** Szótagolja az idézetben levő **elalusznak** szót! Az egyes szótagok közé tegyen kötőjelet!

8. számú idézet

Csehov: A csinovnyik halála

(részlet)

Tegnap nem azért zaklattam mélts... uramat – motyogta, amikor Brizzsalov kérdő tekintetét ráemelte –, hogy csúfolódjam, amint azt tegnap mondani tetszett. Csupán azért jöttem, hogy bocsánatot kérjek, amiért tüsszentettem és lefreckeltem mélts... uramat... Eszembe se jutott, hogy csúfolódjam. Hogyan is mernék én csúfolódni egy olyan nagyúrral, amilyen mélts... uram? Ha a magunkfajta ember csúfolódásra vetemednék, akkor izé... hová lenne akkor a tisztelet, a tekintély tisztelete... egyszerűen...

- 57** Sorolja be a fenti idézetet a megfelelő műfaji meghatározásba!
- (A) tragédia (B) elbeszélés (C) novella (D) tragikomédia
- 58** Kit tartunk az ún. cselekmény nélküli drámák megalkotójának az orosz irodalomban?
- (A) Tolsztojt (B) Csehovot (C) Dosztojevszkijt (D) Gogolt
- 59** Jelölje meg azt az orosz realista író, aki A köpönyeg című írásával megteremtette a modern novellát!
- (A) Csehov (B) Tolsztoj (C) Gogol (D) Dosztojevszkij
- 60** Mit fejezhet ki az író azzal, hogy a méltóságos úr megszólításban a méltóságos szót kipontozva „rövidíti” (lásd: mélts...uram)?
- (A) Beszédhibára utal, amivel még jobban kiemeli a semmirekellő embertípust.
- (B) Az akkor használatos megszólítást kívánta érzékeltetni.
- (C) Zaklatottabbá kívánja tenni a történetet, hogy érdekfeszítőbb legyen.
- (D) A szorongást akarja érzékeltetni, ami a kishivatalnokban feszeng.
- 61** Nevezze meg azt az impresszionista festőt, akinek festményeiből ebben az évben (decembertől márciusig) rendeztek Budapesten a Szépművészeti Múzeumban egy hatalmas, egyedülálló kiállítást!
- 62** A lehető legpontosabban nevezze meg a fenti idézetből levő szóban a kiemelt (**dőlt s vastagon szedett**) toldalék fajtáját: mernék!
- 63** Írjon ki a fenti idézetből egy hangulatfestő szót!
- 64** Állapítsa meg a fenti idézetből származó alárendelő összetett mondat fajtáját a lehető legpontosabban!
- Csak azért jöttem, hogy bocsánatot kérjek.*

9. számú idézet

Petőfi Sándor: A Tisza

(részletek)

Nyári napnak alkonyúlatánál
Megállék a kanyargó Tiszánál,
Ott, ahol a kis Túr siet beléje,
Mint a gyermek anyja kebelére.

Pár nap mulva fél-szendergésemből
Félrevert harang zúgása vert föl.
„Jön az árviz! Jön az árviz!” hangzék,
S tengert láttam, ahogy kitekinték.

Oh természet, oh dicső természet!
Mely nyelv merne versenyezni véled?
Mily nagy vagy te! Mentül inkább hallgatsz,
Annál többet, annál szebbet mondasz. –

Mint az őrült, ki letépte láncát,
Vágtatott a Tisza a rónán át,
Zúgva, bögve törte át a gátot,
El akarta nyelni a világot!

- 65** Jelölje meg azt a költői eszközt, amelyik a fenti idézet 1. versszakában található!
(A) allegória (B) szinesztézia (C) hasonlat (D) metafora
- 66** Válassza ki az alábbiak közül azt a verset, amelyiknek műfaja elbeszélő költemény!
(A) Az apostol (B) Egy gondolat bánt engemet...
(C) A Tisza (D) Szeptember végén
- 67** A vizek, folyók kedvelt témái az egyes korok művészeinek. Jelölje meg azt a költőt, aki a Dunáról írt mély filozófiai gondolatokat ébresztő költeményt A Dunánál címmel!
(A) József Attila (B) Arany János
(C) Radnóti Miklós (D) Vörösmarty Mihály
- 68** Állapítsa meg, hogy a fenti idézetből kiemelt alábbi mondat szerkezetileg hová sorolható!
Oh dicső természet!
(A) tömondat (B) tagolatlan mondat
(C) bővített mondat (D) hiányos mondat
- 69** Petőfi költeményeit több verstípusba sorolhatjuk. A Tisza című költeményét melyik verstípusba sorolná?
- 70** Nevezze meg Petőfi híres költeményét, amelyből a következő sor származik:
„Ide veled, régi kardunk!”
- 71** Műfajilag milyen daloknak nevezzük Petőfi alábbi verseit: Befordultam a konyhára, Szeget szeggel, Megy a juhász számaron, A borozó
- 72** Állapítsa meg az **El akarta nyelni a világot!** mondatban az **elnyelni** mondatrész fajtáját!

10. számú idézet

Csokonai Vitéz Mihály: A tihanyi Ekhóhoz

(részletek)

Óh, Tihannak rijjadó leánya!
Szállj ki szent hegyed közül.
Ím, kit a sor eddig annyit hánya,
Partod ellenébe ül.
Itt a halvány holdnak fényén
Jajgat és sír elpusztult reményén
Egy magányos árva szív.
Egy magányos árva szív.

Abban, gondolom, hogy semmi jussal
Ellenkezni nem fogok,
Hogyha én egy megvetett virtussal
Itt egy kőben helyt fogok,
S e szigetnek egy szögében,
Mint egy Russzó Ermenonvillében,
Ember és polgár leszek.
Ember és polgár leszek.

- 73** Állapítsa meg, hogy mi fejeződik ki a fenti költeményben!
- (A) a táj szépségének mulandósága (B) a magányból fakadó fájdalom
(C) vágyakozás a megbecsülés után (D) a szerelem elvesztése
- 74** A költő a fenti versben említi Rousseau nevét, aki a francia enciklopedisták tagja volt. Válassza ki az alábbi művek közül azt, amelyiket ő írhatta!
- (A) Emil, vagy a nevelésről (B) Tartuffe
(C) Candide, vagy az optimizmus (D) Gulliver utazásai
- 75** A magyar felvilágosodás konkrét dátumhoz köthető. Döntse el, hogy az alábbi lehetőségek közül mihez volt köthető ez a konkrét dátum!
- (A) az első magyar országgyűléshez (B) a francia forradalom kitöréséhez
(C) egy mű megjelenéséhez (D) a Martinovics-féle összeesküvéshez
- 76** Sorolja be a megfelelő jelentéstani kategóriába a fenti idézetben található **sír** szót!
- (A) egyjelentésű szó (B) rokon értelmű szó
(C) többjelentésű szó (D) azonos alakú szó
- 77** Írja le a francia Enciklopédia szó jelentését magyarul!
- 78** Keressen ki az első négy sorból egy mutató névmást!
- 79** Az idegen nevek toldalékolása szerint írja le Rousseau nevét -val, -vel toldalékkal!
- 80** Állapítsa meg az idézetből kiemelt szószerkezet fajtáját: **helyt fogok**

A feladatlap vége